

วสารอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๗

บทความพิเศษ

“๗๒ พรรษา ทศมราชา
สืบสานงานพัฒนา
ปวงประชาร่วมเย็นเป็นสุข”

“สายน้ำพระทัยพลิกชีวิต
ชาวตำบลยางหัก”

แนวทางและข้อมูลผลการดำเนินงาน
“สืบสาน รักษา ต่อยอด”

“ลำพะยัง” อุโมงค์ผันน้ำ
สร้างความสุขสู่แผ่นดิน

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
พระบรมมหาราชวังวัดศรีรัตนโกสินทร์ (๒)

โครงการอ่างเก็บน้ำ
ห้วยน้ำร้อนเนื่อง
มาจากพระราชดำริ

บรรณาธิการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของสมเด็จพระบรมชนกนาถ และสมเด็จพระบรมราชชนนี ด้วยมีพระราชปณิธานอันแน่วแน่ในการสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านต่าง ๆ สมดังพระปฐมบรมราชโองการ **“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”**

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ คณะบรรณาธิการวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคล ขอพระองค์ทรงพระเจริญ มีพระชนมายุยืนนาน เป็นพระมิ่งขวัญร่มฉัตรปกเกล้าเหล่าพสกนิกรตลอดไป

ในวาระพิเศษอันเป็นมงคลยิ่งนี้ วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๗ เน้นเนื้อหาเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทรงงานด้านการพัฒนา โดยคอลัมน์ **ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์** นำเสนอบทความเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมไปถึงความเป็นมา แนวทาง และผลการดำเนินงาน เพื่อสนองพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา และต่อยอด ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการขับเคลื่อนการดำเนินงานระยะที่ ๒ ภายใต้ชื่อ “โครงการขยายผลองค์ความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร”

นอกจากนี้ในคอลัมน์ประจำยังมีเนื้อหาที่น่าสนใจให้ติดตามอ่านเช่นเดิม อาทิ คอลัมน์ **อันเนื่องมาจากพระราชดำริ** เสนอบทความโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ตำบลยางหัก อำเภopakทอง จังหวัดราชบุรี โครงการฝายทดน้ำบ้านหนองแดง จังหวัดกาญจนบุรี และโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี จังหวัดอุดรธานี **ตัวอย่างความสำเร็จ** บอกเล่าผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการอุโมงค์ผันน้ำลำพะยังภูมิพัฒน์ จังหวัดกาฬสินธุ์ **สืบสานพระราชปณิธาน** เสนอเรื่องราวพระราชกรณียกิจสำคัญในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ในด้านการปกครอง และด้านการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา **เรื่องเล่าจากหลังกล้อง** นำเสนอภาพมุมมองอันสวยงามของโครงการก่อสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ปิดท้ายด้วย **ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ขอเรียนเชิญแวะไปเยี่ยมเยือนร้าน “บวรพัฒนภัณฑ์” ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีทั้งสินค้าคุณภาพเยี่ยม อาหารและเครื่องดื่มแสนอร่อยไว้คอยบริการทุกท่านในราคามิตรภาพ

คณะบรรณาธิการวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาที่คัดสรรมาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านได้นำไปเป็นแนวคิดและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

คณะบรรณาธิการ
วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา

- พระราชกรณียกิจ ๑๐
เดือนเมษายน - กรกฎาคม ๒๕๖๗

ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์

- ๗๒ พรรษา ทศมราชา สืบสานงานพัฒนา ๑๖
ปวงประชาร่มเย็นเป็นสุข
- มุ่งต่อยอดพัฒนา สืบสานเส้นทางตาม ๒๑
แนวพระราชดำริ สู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างความสำเร็จ

- “ลำพวยังภูมิพัฒน์” อุโมงค์ผันน้ำ ๒๕
สร้างความสุขสู่แผ่นดิน

สืบสานพระราชปณิธาน

- พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ๒๙
พระบรมมหาราชวังศิริรัตนโกสินทร์ (๒)

ติดตามและขับเคลื่อนโครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ข้าวเดือนเมษายน - กรกฎาคม ๒๕๖๗ ๓๖

๓๙

๑๔

๒๓

๒๗

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- “เสริมแหล่งน้ำ สร้างความมั่นคง ๕๑
เพิ่มพูนประโยชน์สุขแก่ราษฎร” ฝ่ายทดน้ำ
บ้านหนองแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- สายน้ำพระทัยพลิกชีวิตชาวตำบลยางหัก ๕๕
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี ๖๐
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ

- เห็ดสวรรค์สามรส ๖๔

สุขพอที่พอเพียง

- สุขอย่างพอ เพียงนี้ก็พอ ๖๖

เรื่องเล่าจากหลังถ้อง

- แหล่งน้ำเล็ก ๆ แต่สำคัญกับทุกชีวิต ๗๐

ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์โครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- บวรพัฒนภัณฑ์ ๗๒

๕๕

๕๘

๖๖

๖๔

๗๒

๗๑

“...ท่านทั้งหลายผู้มีความรักในชาติบ้านเมือง ย่อมปรารถนาให้ชาติบ้านเมืองมีความ
ผาสุกมั่นคง และประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี. ในการนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกท่าน ผู้อยู่ใน
ตำแหน่งสำคัญของชาติ จะต้องบำเพ็ญกรณียกิจทุกอย่าง โดยมีเป้าหมายสูงสุดเป็นอย่าง
เดียวกัน คือให้ประเทศชาติมีความรุ่งเรืองก้าวหน้าอย่างยั่งยืน อันจะทำให้ประชาชนทุกคนในชาติ
มีความสุขความเจริญและความมั่นคงในชีวิตอย่างแท้จริง. หากทุกท่านทำความเข้าใจให้ถูกต้อง
ตรงกันในข้อนี้ แล้วตั้งใจปฏิบัติภาระหน้าที่ของตน ให้บรรลุผลเป็นประโยชน์สูงสุด และประสาน
สอดคล้องซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีแล้ว งานของชาติก็จะดำเนินไปสู่เป้าหมายได้อย่างถูกต้อง
เที่ยงตรง และสำเร็จผลสมบูรณ์ดังที่ทุกคนทุกฝ่ายตั้งใจปรารถนา. ...”

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในการเสด็จออกมหาสมาคม ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

วันอาทิตย์ ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

“...สตรีไทยนั้น มีบทบาทหน้าที่ที่หลากหลาย นับตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน. บทบาทหน้าที่อย่างหนึ่งซึ่งสำคัญมาก คือบทบาทหน้าที่ในครอบครัว ทั้งในฐานะที่เป็นหลักในการผดุงครอบครัวให้อบอุ่นเข้มแข็ง และในฐานะที่เป็นผู้ดูแลสมาชิกในครอบครัว ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี. ไม่ว่าสตรีไทยจะทำงานในสาขาอาชีพใดก็ตาม แต่ความสำคัญที่มีต่อครอบครัว ตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าวนั้น ก็ยังคงอยู่ และสตรีไทยจำนวนมาก ก็ยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวได้อย่างดียิ่ง แม้ว่าจะต้องทำงานสร้างตัวสร้างฐานะไปด้วยพร้อมกัน. จึงเป็นที่น่าชื่นชม ที่ท่านทั้งหลายได้จัดการประชุมครั้งนี้ขึ้น ในหัวข้อ “น้อมเกล้าฯ ถวายความภักดี ปวงสตรีสืบสานการพัฒนา” เพราะหากสตรีไทย สามารถธรรมาภิบาลรักษาบทบาทหน้าที่ในครอบครัว ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดของบุคคลและสังคมได้แล้ว ชาติบ้านเมืองเราก็ย่อมมีความผาสุกมั่นคง และพัฒนาก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นได้อย่างแน่นอน. ...”

พระราชดำรัส

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี

ในพิธีเปิดงานวันสตรีไทย ประจำปี ๒๕๖๗ “น้อมเกล้าฯ ถวายความภักดี ปวงสตรีสืบสานการพัฒนา”

ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี
๓ มิถุนายน ๒๕๖๗

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

“...คนเราถือเอาความต้องการทางวัตถุเป็นใหญ่ มักทำให้ขาดสติ เพราะฉะนั้น ขอให้พวกเราช่วยกันรักษาความสำนึกคิดที่ดีแบบเก่าก่อน คือความเอิบอิ่มในคุณงามความดี สนับสนุนการ “ให้” ให้ทุกอย่างไม่ใช่แต่เฉพาะวัตถุ เช่นแต่ละเดือนเรามีวันหยุดกันถึง ๔ อาทิตย์ พวกเราที่เป็นพวกที่พอมีก็อาจจะผลัดกันไป “ให้” ผู้ยังขาดอยู่ ไม่จำเป็นต้องคิดว่าหยาบคายว่าไม่ให้ แต่ “ให้” ทางน้ำใจก็ได้ การพัฒนาทางจิตใจนี้สำคัญมาก ปัจจุบันเรามีสิ่งล่อใจมากทางวัตถุ มีสิ่งที่น่าสนใจที่บ่มเพาะความสุขที่จะสรรหามาได้ทุกเมื่อ จนกระทั่งเราขาดความสำนึกที่ว่า คนเรายังได้เต็มที่มีสุขสมบูรณ์ ก็ยิ่งสมควรจะต้องสะสมความดียิ่งขึ้นไม่ใช่สะสมแต่ทรัพย์สินสมบัติจนคิดแต่จะแก่งแย่งกัน กลายเป็นยุคที่ร้อนระอุ เป็นอันตรายต่อเสรีภาพของบ้านเมืองมากทีเดียว เรื่องนี้ข้าพเจ้าอยากจะขอฝากให้สภาสมาคม หน่วยสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ ให้ถือหลักที่จะช่วยกันคิดว่ายากจนน้ำใจนั้น เป็นภัยต่อสังคมเรายิ่งกว่ายากจนทางด้านวัตถุ...”

พระราชดำรัส

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

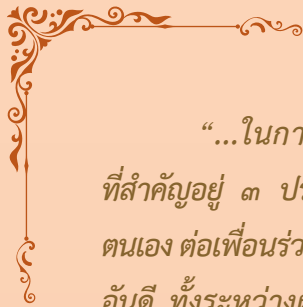
วันศุกร์ ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๒๗

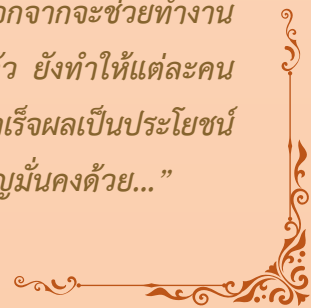
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๗

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

“...ในการประกอบกิจการงานสร้างสรรค์ความสำเร็จนั้น มีหลักปฏิบัติที่สำคัญอยู่ ๓ ประการ ประการแรก ต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน และต่องานที่ทำ ประการที่สอง ต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ทั้งระหว่างผู้ที่ทำงานร่วมกัน และทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ประการที่สาม ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ทั้งในสาขาที่ตนมีความรู้ความชำนาญอยู่แล้ว และความรู้รอบตัวในด้านต่าง ๆ หลักปฏิบัติทั้ง ๓ ประการนี้ นอกจากจะช่วยทำงานได้อย่างราบรื่น และสำเร็จผลสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังทำให้แต่ละคนสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนางานที่ทำ ให้เจริญก้าวหน้าและสำเร็จผลเป็นประโยชน์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญมั่นคงด้วย...”

พระโอวาท

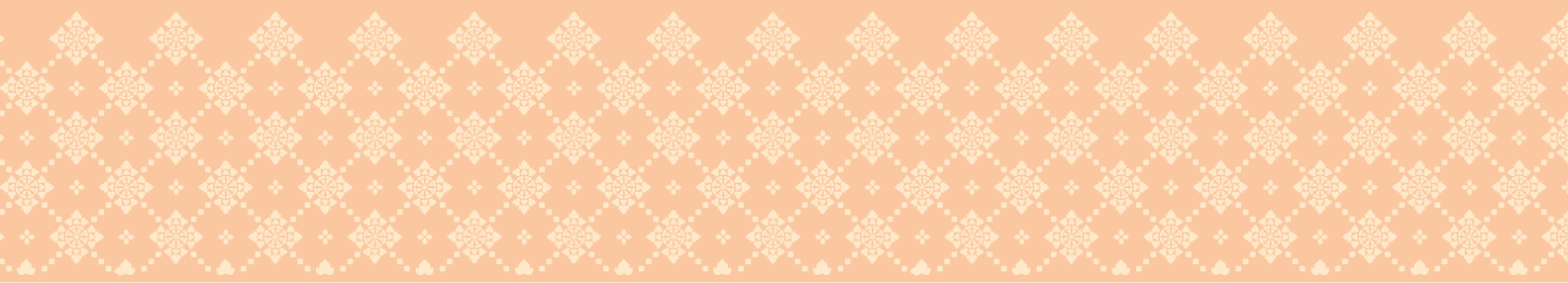
สมเด็จพระเจ้าอนังนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ทรงบพระเจริญ

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พระราชทานพระราชวโรกาส
ให้คณะผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ
เข้าเฝ้าฯ ในโอกาสการประชุมสัมมนา
ครูใหญ่ รร.ตชด. ประจำปี ๒๕๖๓

วันเสาร์ที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ เข้าเฝ้าฯ ทูลละอองพระบาท ในโอกาสการประชุมสัมมนาครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ประจำปี ๒๕๖๓ (ครั้งที่ ๔๓) ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยนายศุภรัชต์ อินทราวุธ รองเลขาธิการ กปร. ร่วมเข้าเฝ้าฯ ในการนี้ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ที่ปรึกษางานโครงการตามพระราชดำริฯ กราบบังคมทูลรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร และผลการอบรมนักเรียนในพระราชานุเคราะห์ ประจำปี ๒๕๖๖ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กราบบังคมทูลรายงานการประชุมสัมมนาครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ประจำปี ๒๕๖๓

โอกาสนี้ พระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติ ชั้นที่ ๑ แก่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน ๓๐ คน พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติสำหรับโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และพระราชทานโล่รางวัลแก่ครูใหญ่และครูผู้สอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๖ จำนวน ๘ คน ในการนี้ นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ฯ ทูลเกล้าฯ ถวายดอกไม้ธูปเทียนแพ และกล่าวสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จากนั้นพระราชทานพระราโชวาทเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป 🙏

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง และตำบลบ้านค้อ อำเภอดงคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร โดยมี นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี นายศุภรัชต์ อินทรารูธ รองเลขาธิการ กปร. นายวรญาณ บุญณราช ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานและทอดพระเนตรกิจกรรมด้านต่าง ๆ และมีพระราชดำริสรุปความว่า

- ๑. ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ที่ผสมเชื้อเห็ดเพิ่มมากขึ้น
- ๒. ให้เร่งรัดดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยตาเปาะ อันเนื่องมาจากพระราชดำริต่อไป
- ๓. ขอให้กรมปศุสัตว์ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้น้อมเกล้าฯ ถวายพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์สุกรขุนให้สายพันธุ์หมุยซาน รวมจำนวน ๑๔ ตัว และน้ำเชื้อสุกรพันธุ์หมุยซานแช่แข็ง จำนวน ๒๐๐ โดส ขอให้กรมปศุสัตว์ดำเนินการดูแลเพาะเลี้ยงต่อไป

(๒) ปรับปรุงสุกรพันธุ์หมุยซานให้เป็นสายพันธุ์แท้ และดำเนินการเพาะขยายพันธุ์สุกรพันธุ์หมุยซาน มอบให้ราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนฯ เพื่อนำไปเลี้ยงเป็นแหล่งอาหารโปรตีนและส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์

(๓) ดำเนินกิจกรรมสนับสนุนพันธุ์สัตว์และส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ให้แก่ราษฎรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนฯ มีแหล่งอาหาร และมีอาชีพ อันจะนำไปสู่การมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๑. ขอให้กรมหม่อนไหมส่งเสริมโครงการสร้างทายาทหม่อนไหมให้แก่นักเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อบูรณาการภูมิปัญญาด้านหม่อนไหมและสร้างความรู้และอาชีพเสริมให้แก่นักเรียน

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังอาคารอเนกประสงค์ พระราชทานพระราชโองาพแก่คณะทำงาน ข้าราชการจากหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จสรุปความว่า

“...ที่นี้ตอนสมัยรัชกาลที่แล้ว เคยตามเสด็จ ก็มาตั้งแต่ตอนที่ยังไม่มีโครงการ แล้วก็ทราบว่โครงการที่นี้สำคัญมาก เพราะว่าที่ห้องทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ มีแผนที่ใหญ่ ไม่ได้เล็กละเอียดมาก เอามาต่อกัน แปะอยู่ข้างฝา ใหญ่มาก ในแผนที่นั้นมีหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อดูว่าตรงไหนสำคัญ ตอนหลังจึงมีพระราชดำริ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเรื่องน้ำชลประทาน และอื่น ๆ ทำให้ทุกอย่างค่อย ๆ ดีขึ้น เหมือนที่ชาวบ้านพูดในวิดีโอว่าถ้ามีน้ำก็จะทำอะไรได้หลายอย่าง ถ้าไม่มีน้ำก็จะเป็นอุปสรรคในการทำงาน สมัยนั้นอุปสรรคก็ไม่ใช่แค่เรื่องดินฟ้าอากาศ น้ำท่า ยังมีเรื่องการแตกแยก การสู้รบกัน เพื่อที่ว่าเจ้าหน้าที่จะได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือคน แต่การเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมือนในปัจจุบัน เข้ามาปฏิบัติหน้าที่กันง่าย สมัยนั้นเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้จริง ๆ อันตรายมาก เราเข้ามาได้เพราะว่าตามเสด็จ แล้วยังเป็นแหล่งของผู้ก่อการร้าย แต่ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบกราบบังคมทูลเวลาที่มึรับสั่งถามอย่างดี ส่วนมากก็จะถามเรื่องเกี่ยวกับพื้นที่ การแก้ไขแผนที่ให้ถูกต้อง รวมถึงเจ้าหน้าที่สำรวจหมู่บ้านเป้าหมายเพื่อทำโครงการ สมัยนั้นก็ต้องส่วนที่ยังไม่ทำ หรือมีบางส่วนที่ยังเข้าไปสำรวจได้ไม่ถูกต้องได้เต็มที่ ถ้าจะได้ข้อมูลถูกต้องก็ตามถามจากคนในพื้นที่ ก็ต้องทำ เหมือนกับว่าร่วมมือ ร่วมปฏิบัติงาน อย่างที่จะช่วยเหลือกัน สุขภาพอนามัยก็มีหลาย ๆ ด้าน เช่น การให้วัคซีนแก่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กเล็ก ๆ ก็ต้องได้ ๓ หน ๔ หน ตามหลัก แต่ในสมัยนั้นเจ้าหน้าที่จะไปให้วัคซีนก็ไม่ใช่จะเข้าไปได้ตลอด ตอนที่เข้าไปให้วัคซีน จดชื่อจดบ้านเลขที่ มอบเขาไว้แบบว่าก็ไม่คิดว่าเขาจะเข้าไปได้ถามคุณหมอก็บอกว่าได้ส่วนหนึ่งก็ดีกว่าไม่ได้เลย เหตุการณ์มันเป็นอย่างนั้น ก็ไม่แน่ใจ เพราะไม่ได้ตามเสด็จ เอาเฮลิคอปเตอร์มาแล้วก็มาปล่อยทิ้งไว้ตรงไหนก็ไม่รู้ ให้หน่วยแพทย์ไป ชาวบ้านพาลูก ๆ มาแล้วก็บอกว่าในพื้นที่มีกลุ่มแพทย์ เรียกชื่อว่า กลุ่มมะละกอ มารักษา บางทีแผลที่ผ่าตัดมีปัญหาต้องปฐมพยาบาลเบื้องต้น แล้วไปรักษาข้างนอก การรักษาค่อนข้างลำบาก ต้องช่วยกันทำงานอย่างสองอย่าง อย่างเรื่องของการทอดผ้าก็จิตใจที่ยังอยู่อย่างยั่งยืนอย่างนี้ จำหน่ายได้ และเป็นรายได้ งานด้านการเกษตร เนื่องจากมีอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ ๗ แห่ง และอ่างตาเปาะอยู่ทางใต้

ของพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนฯ ก็ดีมีอ่างเก็บน้ำเพิ่มทำให้มีน้ำเพิ่ม ทั้งโรงเรียนของกระทรวงศึกษา และโรงเรียนของตำรวจตระเวนชายแดน มีหลายพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องยาเสพติด ได้อาศัยทางหน่วยงานราชการ ประชาชน ช่วยกัน แก้ไขให้ความรู้ด้านยาเสพติด เผยแพร่ให้ญาติพี่น้องผู้ใหญ่ ละครอะไรไม่ควร ในการอนุรักษ์ ขอให้อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หาพันธุ์พืชที่ใช้บริโภค ไม้ผล ไม้ยืนต้น ช่วยรักษาป่าให้ชุ่มชื้น ดันน้ำลำธาร ส่วนทางพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร หน่วยงานต่าง ๆ ทุกด้าน ต้องมีการดำเนินงานผสมผสานกัน ร่วมกันเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช เลี้ยงปลา ได้อาหารที่มีประโยชน์ ทำให้ร่างกายแข็งแรง ทำงานได้ เรียนหนังสือได้ ชีวิตก็มีความสุขได้อย่างดี ช่วยเหลือตนเอง และผู้อื่นได้ รวมทั้งเผยแพร่สิ่งดี ๆ ให้กันต่อไป ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่ช่วยกัน อันเป็นผลทำให้ทุกท่านมีความแข็งแรงทั้งกายและใจ ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน เจริญยั่งยืนต่อไป ขอขอบคุณ ที่ต้อนรับและขอเป็นกำลังใจให้ทำงานเต็มที่ต่อไป...”

จากนั้น ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรพื้นที่เกษตรของนายพงษ์ไพ ศรีพงศ์พะยอม เกษตรกรต้นแบบของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนฯ ซึ่งน้อมนำแนวพระราชดำริ ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาประยุกต์ใช้ โดยมีการปลูกพืชที่หลากหลายสำหรับเป็นแหล่งอาหารและเป็นแหล่งรายได้ที่มั่นคงของครอบครัว

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายโสมบัณฑิตย์ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. และนายชูชีพ พงษ์ไชย ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน และนายชูชาติ รักจิตร อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมด้วย ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและประชาชน ฝ้าฯ รับเสด็จ โอกาสนี้ ทรงรับฟังรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ของกรมทหารราบที่ ๗ และการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำรวม ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑ ขุดลอกบริเวณด้านหน้าฝายแม่เนาเติง พร้อมปรับปรุงระบบส่งน้ำฝั่งขวา ความยาวรวม ๓,๖๐๐ เมตร และอาคารประกอบ

๒ ก่อสร้างระบบส่งน้ำฝั่งซ้ายของฝายแม่เนาเติง ความยาวประมาณ ๓,๐๐๐ เมตร พร้อมก่อสร้างบ่อเก็บน้ำขนาด ๑๕๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๕ แห่ง

๓ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยอีไซ และอ่างเก็บน้ำห้วยล้อม พร้อมก่อสร้างรางระบายน้ำในพื้นที่โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายโสมบัณฑิตย์

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนปายวิทยาคาร อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าพร้อมทอดพระเนตรการดำเนินงานกิจกรรมโครงการตามพระราชดำริ และโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” ของโรงเรียน โดยมีผู้แทนส่วนราชการ กราบบังคมทูลรายงานการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑ ให้นำแนวทางการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” โรงเรียนปายวิทยาคาร ไปเป็นต้นแบบในการดำเนินโครงการกับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๒ ตำบลแม่เนาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒ ขอให้โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายโสมบัณฑิตย์ พิจารณาเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์พืช โดยการผลิตให้มีความปลอดภัย ไม่ให้มีโรคปนเปื้อน เพราะต้องนำไปแจกจ่ายให้แก่ราษฎรได้นำไปใช้ต่อไป

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ในพื้นที่จังหวัดเลย

วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนบ้านเลยวังไสย์ ตำบลเลยวังไสย์ อำเภอกุหลาบ จังหวัดเลย โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ ปลัดกระทรวงมหาดไทย และนายชัยพนธ์ จรุงพงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ โอกาสนี้ ทรงกดปุ่มไฟฟ้าเปิดแพรคลุมป้ายอาคารเรียน “ญาณสุทธิวิทย์” จากนั้น ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ และการดำเนินงานตามพระราชกระแส ต่อมาทอดพระเนตรกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และทรงติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริ พื้นที่จังหวัดเลย

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้สำนักงาน กปร. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดหาบ่อน้ำที่มีขนาดที่เหมาะสม เพื่อดำเนินการสูบน้ำจากสระ กระจายน้ำสู่แปลงเกษตรและคอกเลี้ยงสัตว์ภายในโรงเรียน ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงปลูกข้าว ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
จังหวัดนครนายก

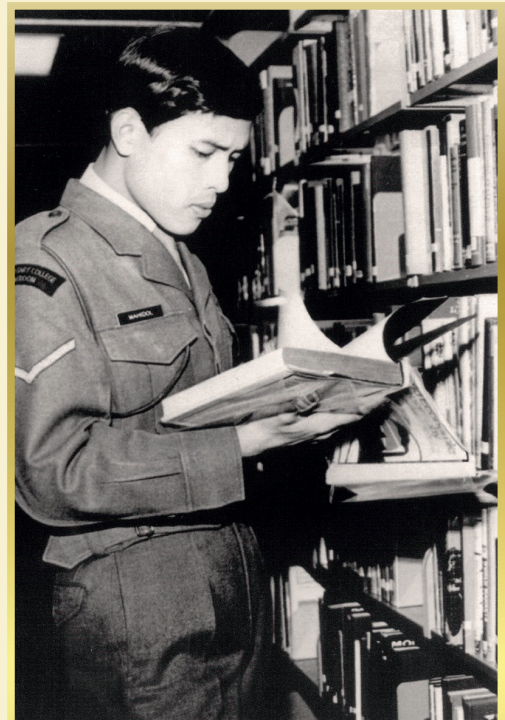
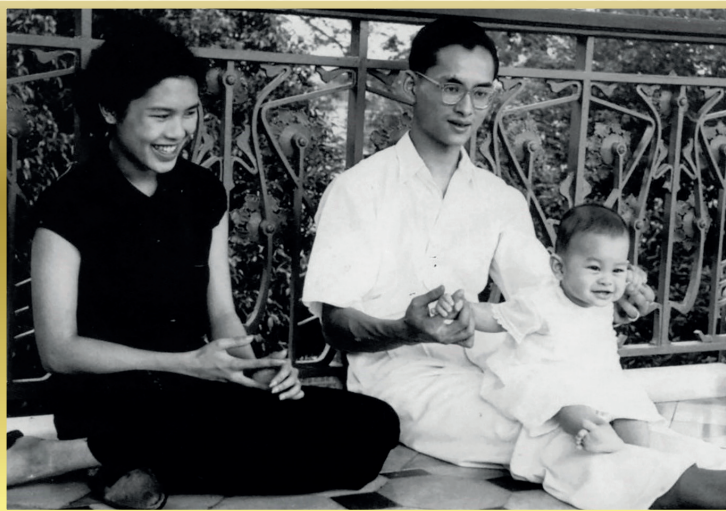
วันพุธที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปลูกข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตรที่ ๕ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยมีนางสุพร ตรินรินทร์ เลขธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่ ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จ สำหรับข้าวที่ทรงปลูกในครั้งนี้ คือข้าวเจ้าพันธุ์ กข๙๗ โดยใช้วิธีหว่านน้ำตม มีลักษณะเด่นเมื่อหุงแล้วมีความนุ่ม กลิ่นหอม ไม่ไวต่อแสง สามารถปลูกได้ทั้งนาปีและนาปรัง มีอายุเก็บเกี่ยวสั้นประมาณ ๑๐๖ วัน ก่อนข้าทานต่อโรคไหม้ ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๗๓๗ กิโลกรัม/ไร่

โอกาสนี้ ทรงรับฟังรายงานสรุปผลการดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ จากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ดำเนินการปลูกข้าวพันธุ์ กข๙๗ โดยวิธีหว่านน้ำตม และปลูกข้าวโพดหวานเป็นพืชหลังนา สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ดำเนินการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานพันธุ์ กข๙๗ ไปยังเกษตรกรในเครือข่ายและการเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลผลิต กรมชลประทาน ดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและการกระจายน้ำในพื้นที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและพื้นที่โดยรอบ โดยได้จัดทำระบบโทรมาตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และโครงการสวนผลไม้ภาคใต้ตามพระราชดำริฯ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ออกผลเป็นปีแรกและการปลูกไม้ผลพระราชทานรวมถึงไม้ผลอื่นเพิ่มเติมภายในสวน 🌾🌾

“๗๒ พรรษา ทศมราชา สืบสานงานพัฒนา ปวงประชาร่มเย็นเป็นสุข”

โชคชัย อุ่โนใจ
กองประชาสัมพันธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๔๙๕ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อทรงเจริญพระชนมายุ ๒๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีสถาปนา พระองค์ขึ้นเป็นสยามมกุฎราชกุมาร ในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๕

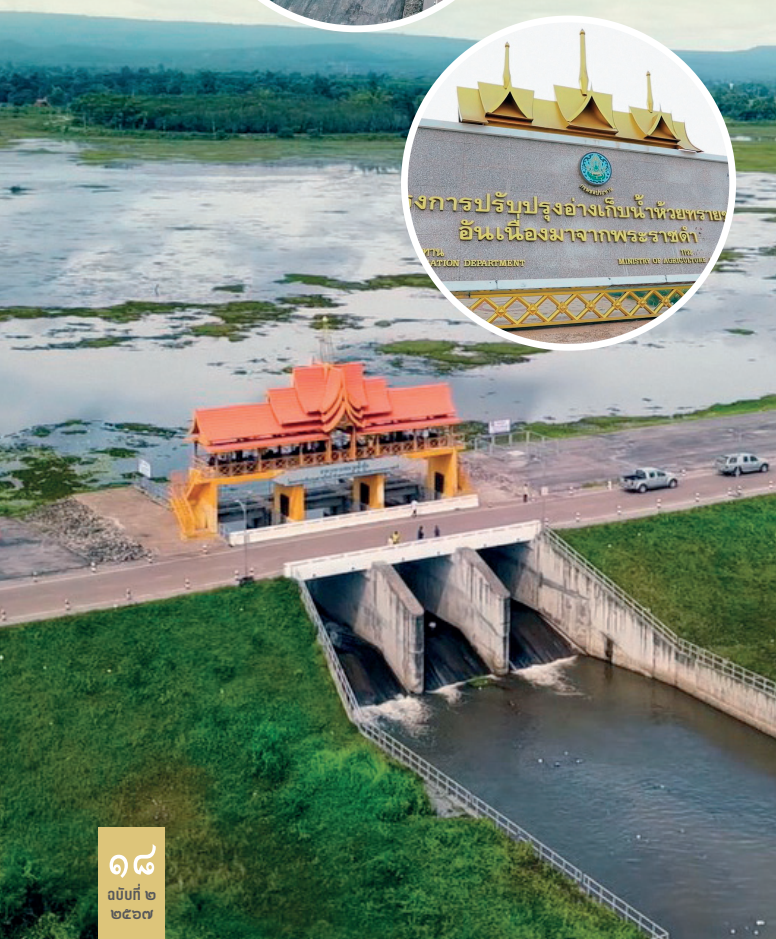
เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เสด็จขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์
สืบราชสันตติวงศ์ โดยมีพระราชพิธีบรมราชาภิเษกในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒
ณ พระบรมมหาราชวัง และเฉลิมพระปรมาภิไธยตามพระสุพรรณบัฏว่า
“พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพล
ราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว” และได้พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการ ความว่า

**“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”**

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
โดยเสด็จสมเด็จพระบรมชนกนาถและ
สมเด็จพระบรมราชชนนี ไปทรงเยี่ยมเยียน
ราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้
พระราชปณิธานและหลักการทรงงานใน
สมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระบรม
ราชชนนี ได้ถ่ายทอดและสืบสานมายังพระองค์
ในการทรงงานเพื่อประโยชน์สุขของราษฎร
โดยมีพระราชดำริเพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหา
และบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร
ในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง เป็นต้นว่า

โครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริให้ส่วนราชการเร่งดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นให้กลับมาใช้งานได้โดยเร็ว หลังจากที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักจากพายุโซนร้อนซินกา เมื่อปี ๒๕๖๐ พร้อมทั้งได้มีพระราชกระแสให้ตรวจสอบระบบอ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฯลฯ ในพื้นที่นี้ และต่อมา ได้เกิดโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำกักน้ำในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จำนวน ๒๒ แห่ง ให้ความมั่นคงแข็งแรงสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร เกิดขึ้นหลังจากการเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ซึ่งประสบปัญหาอุทกภัยซ้ำซากเนื่องจากตั้งอยู่ในบริเวณที่แม่น้ำยังและแม่น้ำชีไหลมาบรรจบกัน ทำให้มีปริมาณน้ำมากในฤดูฝน อีกทั้งยังมีปัญหาการบุกรุกและทำลายทรัพยากรธรรมชาติ จึงพระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการปรับปรุงชุดลอกหนองอิงซึ่งเป็นแหล่งน้ำสาธารณะ เพื่อให้เป็นแหล่งน้ำใช้ทำการเกษตรและแหล่งเพาะพันธุ์ปลา พร้อมทั้งให้นำหญ้าแฝกมาปลูกเพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดิน และดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าชุมชนพื้นที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ ทำให้ปัจจุบันราษฎรตำบลค้อเหนือ มีป่าชุมชนที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นทั้งแหล่งอาหารและช่วยสร้างรายได้เสริมให้แก่คนในพื้นที่ อีกทั้งยังมีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร และได้รับการส่งเสริมอาชีพด้านต่าง ๆ อีกด้วย

โครงการเพื่อชุมชนเข้มแข็งและร่มเย็นบ้านสันติ ๒ ตำบลแม่หวาด อำเภอรือเสาะ จังหวัดยะลา เกิดจากพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นที่มาของการดำเนินงานเพื่อสร้างความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมด้านอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ราษฎร

ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญกับสุขภาพพลานามัยที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข จึงทรงติดตามและสนับสนุนกิจการของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ทั้ง ๒๑ แห่งในพื้นที่ทั่วประเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ความก้าวหน้าและเป็น “โรงพยาบาลของประชาชน” ในพื้นที่ห่างไกลอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังทรงสนับสนุนการดำเนินงานของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นสถานพยาบาลเฉพาะทางที่ให้บริการบำบัดรักษาและดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบครบวงจร แสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อผู้ป่วยโรคมะเร็ง และยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมูลนิธิกาญจนบารมี เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยมะเร็งที่ยากไร้ สนับสนุนส่งเสริมการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็ง ให้ทุนการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับโรคมะเร็ง ตลอดจนเป็นกองทุนสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ และการพัฒนาบุคลากรของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทรงรับเป็นพระราชภารกิจสำคัญในการดูแล บรรเทาความทุกข์ยาก เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการรักษาได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ทรงจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ อุปกรณ์การแพทย์ ให้แก่สถานพยาบาลทั่วประเทศ ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และทรงติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

นอกจากที่กล่าวมา ยังมีโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อีกมากมาย ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือพสกนิกรของพระองค์ ประดุจสายธารที่รินหลั่งสร้างความชุ่มชื้นให้แก่ผืนดินอย่างต่อเนื่อง

โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ หนองหญ้าภาคอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยกระเจา อำเภอยะรัง จังหวัดกาญจนบุรี

“ ต้องขอบพระคุณในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ที่เข้ามาช่วยเหลือทำให้ชาวบ้านลืมน้ำอ้าปากได้นะครับ มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ชาวบ้านในตำบลนี้รู้สึกปลาบปลื้มดีใจเป็นอย่างมาก เพราะข้าวลูกข้าวหลานไม่เคยมีน้ำใช้แบบนี้เลย ดีใจมากที่พระองค์ท่านทรงรับโครงการไว้ ประชาชนส่วนใหญ่ มีอาชีพทำนา ก่อสร้างทำนาอย่างเดียว บางปีฝน ๒ - ๓ รอบ เพราะฝนทิ้งช่วง บางส่วนก็ปลูกอ้อย ปลูกมันสำปะหลัง ช่วงฝนตกมีน้ำก็จะปลูกผักอย่างอื่นบ้าง บางรายเลี้ยงวัว เลี้ยงแพะ ก็เจอภัยแล้งไม่มีน้ำให้สัตว์กิน คนที่พอมีทุนก็เจาะบาดาลพอใช้ในครัวเรือนไม่ต้องรอน้ำฝนอย่างเดียว มีเทวดามาโปรดเราแล้วครับ ต้องขอขอบคุณพระองค์ท่านครับ ”

นายประคุณ สารศาลิน
ราษฎรผู้ถวายฎีกา

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านภูแบ่สิราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

“ดีใจค่ะ หลังจากที่เรามีแหล่งน้ำ มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาช่วยเหลือ ถ้าหากไม่มีพระองค์ท่านเสด็จฯ มาดูพวกเรา ในวันนั้น ชาวบ้านภูแบ่สิราก็คงไม่สามารถ ลืมตาอ้าปากได้ ทุกวันนี้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมากค่ะ ทั้งเรื่องที่อยู่อาศัย เรื่องถนนหนทาง การคมนาคม เรื่องไฟฟ้าจากที่แต่ก่อนไฟฟ้าไม่มี ตอนนี้ก็มีไฟฟ้าใช้ค่ะ”

นางดวง ช่วยเมือง
เกษตรกร

โครงการก่อสร้างระบบประปาบ้านผัง ๑๖ พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

“เมื่อ ก่อนนี้ไม่มีระบบชลประทาน แล้งหนักมาก ตอนนั้นใช้ระบบน้ำสระน้ำไม่เพียงพอ ไม่มีน้ำใช้เรื่องอุปโภคบริโภคและใช้เรื่อง การเกษตรอะไรต่าง ๆ ก็ใช้ระบบน้ำ ขุดสระผิวดินทั้งนั้น รู้สึกยินดีมีความปิติเป็นอย่างยิ่งที่มี ประปาบ้านผัง ๑๖ ของตำบลนิคมพัฒนา เป็นโครงการของ พระเจ้าแผ่นดิน รัชกาลที่ ๑๐ ที่พระองค์ได้ช่วยเหลือ พี่น้องชาวตำบลนิคมพัฒนา ผมและชาวบ้านจะรักษาดูแล ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำให้ดีที่สุด”

นายอตุลย์ หมดสง
ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

จากพระมหากรุณาธิคุณและพระราชปณิธานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงตั้งมั่นในการสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นำไปสู่ ประโยชน์สุขของประชาชน สำนักงาน กปร. จึงได้น้อมนำ พระบรมราโชบาย ในการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” มาเชื่อมโยง ต่อยอดกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เกิด ประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างสูงสุด และครอบคลุมในมิติต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ นำมาจัดทำ แผนงาน โครงการ กิจกรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับภูมิสังคม ของแต่ละท้องถิ่น โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

สืบสาน : “ทำสืบต่อกัน ทำต่อเนื่อง” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสืบสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแนวพระราชดำริการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของ สมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระบรมราชชนนี โดยมีพระราชประสงค์ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินโครงการ ตามแนวพระราชดำริต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง แล้วเสร็จสมบูรณ์ ตามพระราชดำริและวัตถุประสงค์ของโครงการ

รักษา : “ทำให้คงอยู่” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรักษาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระบรมราชชนนี พระราชทานไว้ให้ดำรง อยู่อย่างมีคุณภาพ โดยการดูแล บำรุงรักษาให้สามารถใช้งาน ได้อย่างมั่นคง แข็งแรง เพื่อสร้างประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

ต่อยอด : “ทำและพัฒนาสิ่งที่ทำไว้แล้วให้ก้าวหน้าและ ได้ผลดียิ่งขึ้น” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สมเด็จพระบรมชนกนาถ และสมเด็จพระบรมราชชนนีพระราชทานไว้ โดยให้ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องดำเนินโครงการและติดตามงาน นำข้อปัญหาต่าง ๆ มาปรับปรุง พัฒนา ขยายผลการใช้ประโยชน์จากโครงการ ที่ทำไว้แล้วให้ก้าวหน้าและได้ผลดียิ่งขึ้น

พระราชกรณียกิจนานัปการที่ทรงปฏิบัติด้วยพระเมตตา ทรงมุ่งหวังให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และในปี ๒๕๖๗ เป็นปีมหามงคลที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๗๒ พรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำรินามของสำนักงาน กปร. ขอพระราชทานน้อมเกล้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

มุ่งต่อยอดพัฒนา สืบสานเส้นทางตามแนวพระราชดำริ สู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืน

สุทธิภา ขนธิปกรณ์
กองแผนงานและยุทธศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปณิธานที่จะทำให้ประเทศชาติมั่นคงและประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการ เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ความว่า **“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”** ซึ่งเป็นการเน้นย้ำพระราชหฤทัยอันแน่วแน่ในการสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และมีพระราชประสงค์ที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ครอบคลุม **“ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ”** ตั้งแต่การพัฒนาต้นน้ำ แหล่งน้ำ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐาน ไปพร้อมกับการเข้าถึงด้านสาธารณสุขและการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปลายน้ำ โดยเฉพาะการพัฒนาอาชีพได้อย่างมีศักยภาพ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความเจริญก้าวหน้า

อย่างไรก็ดี จุดเริ่มต้นของการพัฒนายังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งน้ำเป็นหลัก เนื่องจากแหล่งน้ำมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ปัจจุบันมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำมากถึง ๓,๖๕๐ โครงการ จากทั้งหมด ๕,๑๗๖ โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๕ จากโครงการทั้งหมด และยังเป็นการต่อยอดการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ให้เห็นผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยแนวทางการพัฒนา **“ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ”** มีดังนี้

❖ พื้นที่ต้นน้ำ พระบาทสมเด็จพระ

พระบรมชนกนาถเบญจศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริในการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำลำธารและพื้นที่ป่าบริเวณเหนือแหล่งกักเก็บน้ำ ด้วยการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น หรือฝายต้นน้ำ (Check Dam) เพื่อกักเก็บความชุ่มชื้น การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ป่าสร้างรายได้ รวมถึงการปลูกแฝกด้วยวิธีตามหลักการฟื้นฟูสภาพป่าด้วยรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่เพื่อให้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการน้ำในการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ อุทกภัย อีกทั้งการรักษาคุณภาพน้ำ และรักษาระบบนิเวศของลำน้ำ ตลอดจนสร้างอาชีพเสริมให้ประชาชนในพื้นที่

❖ พื้นที่กลางน้ำ

❖ **พื้นที่กลางน้ำ** เป็นการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณแหล่งเก็บกักน้ำที่หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมและปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำที่ดีทั้งในรูปแบบการสร้างเครือข่ายน้ำในลักษณะของเขื่อนกักเก็บน้ำ ฝาย แก้มลิง สระเก็บน้ำ อ่างพวง เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร อีกทั้งยังช่วยบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ นอกจากการพัฒนาแหล่งน้ำแล้ว ยังต้องมีการตั้งกติกามีส่วนร่วม และจัดตั้งกองทุนกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเกิดประสิทธิภาพ

❖ พื้นที่ปลายน้ำ

❖ **พื้นที่ปลายน้ำ** เป็นพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการประชาชนจะนำน้ำที่ได้จากโครงการฯ มาพัฒนาและต่อยอดอาชีพ รวมทั้งขยายผลสำเร็จไปยังพื้นที่อื่น ๆ ทั้งนี้ จึงต้องมีการพัฒนาระบบกระจายน้ำ ระบบประปา หรือการบริหารจัดการน้ำได้ดินมาใช้ในการประกอบอาชีพ ตามหลักทฤษฎีใหม่ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ให้มีมูลค่าสูงขึ้น และการหาช่องทางการพัฒนาระบบตลาด ให้ประชาชนได้รับรายได้กลับสู่ชุมชน และอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างยั่งยืน

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินโครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระยะแรกในปี ๒๕๖๔ โดยได้คัดเลือกโครงการฯ ที่เป็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำจำนวน ๔ โครงการ เพื่อเป็นต้นแบบการต่อยอดให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอื่น ๆ สำหรับการดำเนินโครงการฯ ในระยะที่ ๒ ในปี ๒๕๖๖ ได้พิจารณาคัดเลือกพื้นที่โครงการที่มีศักยภาพ และมีความพร้อมความเหมาะสม จำนวน ๑๘ โครงการ เพื่อเป็นการขยายผลความสำเร็จไปสู่พื้นที่ในภูมิภาคอื่น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น โดยได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงรับโครงการต่อยอดฯ ภายใต้ชื่อ **“โครงการขยายผลองค์ความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร”** ทำให้ปัจจุบันมีโครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริรวม จำนวน ๒๒ โครงการ

โครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๒๒ โครงการ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ร่วมกับงบประมาณปกติจากหน่วยงาน เพื่อขับเคลื่อนโครงการฯ ไปแล้วจำนวน ๔ โครงการ ซึ่งเป็นโครงการนำร่องในระยะแรกสำหรับโครงการต่อยอดฯ ในระยะที่ ๒ อีก ๑๘ โครงการ อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ กปร. โดยหน่วยงานได้จัดทำแผนโครงการที่คำนึงถึงบริบทของวิถีชีวิต และการสร้างความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ ให้สอดคล้องกับภูมิสังคมในแต่ละท้องถิ่น

เมื่อดำเนินโครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้ว สามารถสร้างประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านแหล่งน้ำ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และพึ่งพาตนเองได้ นอกจากทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์แล้ว ยังสามารถนำทรัพยากรธรรมชาติมาพัฒนาให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เกิดการต่อยอด และให้เกิดประโยชน์สูงสุดจนสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้ อีกทั้งประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ด้วยการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และส่งผลให้ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาครอบคลุมทุกมิติให้มีความยั่งยืน 🌱

“ลำพะยังภูมิพัฒน์”

อุโมงค์ผันน้ำ สร้างความสุขสู่แผ่นดิน

กองติดตามประเมินผล

“หลักสำคัญว่า ต้องมีน้ำ น้ำบริโภค และน้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำ คนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้า คนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๙ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

(ที่มา : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

ความแห้งแล้งที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย เกิดจาก ความเปลี่ยนแปลงและแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ

รวมทั้งการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อขยายที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ส่งผลกระทบโดยตรงกับภาคเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนไทย พื้นดินขาดความชุ่มชื้น พืชขาดน้ำ ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพต่ำ รวมถึงปริมาณลดลง หลายพื้นที่ในแต่ละภูมิภาคต้องเผชิญกับความแห้งแล้ง เช่นเดียวกัน ณ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอีกพื้นที่หนึ่งของภาคอีสานที่ขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ประชาชนต้องต่อสู้กับความแห้งแล้งด้วยความอดทน พยายามทุกวิถีทางเพื่อให้ชีวิตอยู่รอดในอดีตแม้จะไม่มีน้ำปลูกข้าว ก็หาวิธีการเจาะดินให้เป็นหลุม แล้วนำกล้าที่เพาะไว้มาปักให้แน่น รอข้ามคืนเพื่อให้รากช่วยให้ต้นข้าวฟื้นตัวจากที่เหี่ยวแห้งเพราะความร้อนจากแสงแดดในช่วงกลางวัน ถ้าปีไหนแล้งจัดข้าวก็ตายเกือบหมด ประชาชนต้องทนทุกข์ชดอยากตลอดมา

ตัวอย่างความสำเร็จ

น้ำ เป็นหัวใจสำคัญในการหล่อเลี้ยงชีวิต โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมากมายจึงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน และด้วยพระมหากรุณาธิคุณ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมประชาชนที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ และทอดพระเนตรสภาพภูมิประเทศบริเวณแม่น้ำลำพะยัง ที่มีลักษณะคดเคี้ยวเช่นเดียวกับแม่น้ำสายอื่นๆ ในภาคอีสาน ดังนั้นเมื่อถึงฤดูฝนน้ำก็จะท่วมหนัก สร้างความเสียหายแก่พื้นที่การเกษตรและบ้านเรือนประชาชน ฤดูแล้งน้ำก็จะขาดแคลนไม่สามารถเพาะปลูกได้ ๆ ได้เลย ทรงทราบถึงความเดือดร้อนและความยากลำบากของประชาชนในครั้งนั้นจึงพระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบน (ห้วยวังคำ) เพื่อช่วยเหลือประชาชนบ้านกุดตอแก่น ตำบลคุ้มเก่า อำเภอเขาวง และชุมชนใกล้เคียง ให้มีน้ำใช้ทำการเกษตรและอุปโภคบริโภค ต่อมา ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยัง (ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนด้วยวิธีการที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนโดยการส่งน้ำไปตามอุโมงค์ลอดผ่านใต้ภูเขาระยะทางกว่า ๗๐๐ เมตร ข้ามมาอีกฟากหนึ่งของภูเขาจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ที่มีปริมาณน้ำมากส่งมายังอีกฟากหนึ่งซึ่งเป็นพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรได้ ๑๖,๖๐๐ ไร่ และพระราชทานชื่ออุโมงค์ผันน้ำนี้ว่า “ลำพะยังภูมิพัฒน์” หมายความว่าอุโมงค์ผันน้ำที่นำความเจริญมาสู่แผ่นดินลุ่มน้ำลำพะยัง

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยัง (ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริมากกว่า ๓๐ ปีแล้ว และในปี ๒๕๖๖ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการฯ พบว่า ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อการเพาะปลูกได้อย่างต่อเนื่องและเพียงพอตลอดปี

ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์หลักของโครงการ อีกทั้งยังสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มมากขึ้นในการเลี้ยงโค กระบือ ปลูกพืชไร่ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำซึ่งเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้ อีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ โครงการฯ ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเพาะปลูกการส่งน้ำ ไปจนถึงการดูแล และบำรุงรักษาโครงการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในระยะยาวอีกด้วย

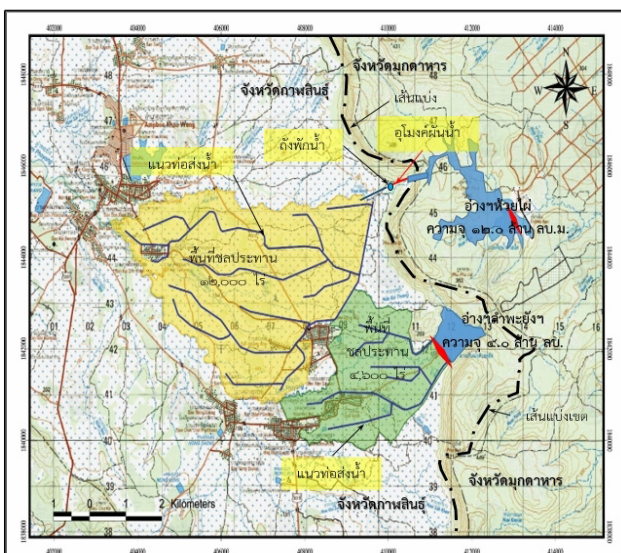
ผลการประเมินโครงการฯ ดังกล่าว เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า จากดินแดนที่แร้นแค้น พลิกเปลี่ยนสู่ผืนดินชุ่มชื้นด้วยอุโมงค์ผันน้ำ : โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยัง (ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานแนวพระราชดำริไว้

เห็นเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง เปรียบเสมือนสายน้ำแห่งความหวังช่วยเปลี่ยนผืนดินแห้งแล้งให้กลายเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนมีน้ำกินน้ำใช้เพียงพอ ปลูกพืชผลทางการเกษตรได้หลากหลาย มีการรวมกลุ่มเกิดงานสร้างอาชีพส่งผลให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นดีขึ้น ประชาชนมีโอกาสดำเนินการศึกษา บริการด้านสาธารณสุข และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดพระราชกรณียกิจโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ
ได้ก่อให้เกิดประโยชน์และความสุขแก่อาณาประชาราษฎร์อย่างยั่งยืน
สืบต่อไป 🙏🏻

แผนที่แสดงที่ตั้งโครงการ
โครงการพัฒนาลุ่มน้ำสาบยังดอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลสองเปือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
พิกัด ๔๔ QUD ๔๑๕๓๑ E ๑๕๔๒๑๕ N ระวาง ๔๔๔๒ III ลำดับชุด L๗๐๑๔

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระบรมมหาราชวังวัดศรีรัตนโกสินทร์ (๒)

พระราชพิธีอุปราชาภิเษก สมเด็จพระราชวัง บรมมหาเสนาณรงค์

หลังจากพระราชพิธีราชาภิเษกแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาสมเด็จพระอนุชาธิราช เจ้าฟ้ากรมหลวงเสนานุรักษ์ พระบิณฑุรน้อย ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชวังบรมสถานมงคล ตำแหน่งที่พระมหาอุปราช และโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีอุปราชาภิเษกสมเด็จพระราชวังบรมเสนานุรักษ์ตามโบราณราชประเพณี

สำหรับการจัดพระราชพิธีอุปราชาภิเษกในครั้งนี้ ปรากฏหลักฐานในร่างหมายรับสั่งเจ้าพระยาศรีธรรมราชว่าทำพระราชพิธีตามอย่างการพระราชพิธีอุปราชาภิเษกเจ้าฟ้ากรมขุนพรพินิตเป็นพระมหาอุปราช ในสมัยรัชกาลพระเจ้าบรมโกศในสมัยอยุธยา

โปรดให้พระบรมวงศานุวงศ์กำกับราชการ

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์มีหน้าที่กำกับราชการกระทรวง กรม ต่าง ๆ ต่างพระเนตรพระกรรณหลายพระองค์ ซึ่งจะเป็นธรรมเนียมในกรุงรัตนโกสินทร์สืบมาดังปรากฏหลักฐานว่า

เมื่อต้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย สมเด็จพระราชวังบรมมหาเสนาณรงค์ ได้เสด็จลงมาช่วยดูแลราชการต่างพระเนตรพระกรรณ โดยเสด็จจากพระราชวังบรมสถานมงคล (วังหน้า) มาประทับที่ราชการที่โรงละครข้างด้านตะวันตก วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ต่อมา เมื่อสมเด็จพระราชวังบรมมหาเสนาณรงค์สวรรคตแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงโปรดให้เจ้าฟ้ากรมหลวงพิทักษมนตรี เป็นผู้กำกับราชการกรมมหาดไทย และกรมวัง

ต่อมา เมื่อเจ้าฟ้ากรมหลวงพิทักษมนตรี สิ้นพระชนม์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดให้เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณรงค์ ทรงกำกับราชการมหาดไทย

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ยังโปรดให้เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณรงค์ และกรมหมื่นศักดิ์พลเสพ (ต่อมาคือสมเด็จพระราชวังบรมมหาศักดิ์พลเสพ) ทรงกำกับราชการที่เกี่ยวข้องกับกรมกลาโหมทั้ง ๒ พระองค์

ส่วนราชการในกรมพระคลังนั้น พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯ ให้พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงกำกับมาตั้งแต่ยังไม่ได้ทรงกรม

นอกจากนี้ ยังปรากฏว่า มีพระบรมวงศานุวงศ์อีกหลายพระองค์ที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดให้ทรงกำกับราชการ คือ กรมหมื่นเทพพลภักดิ์กับกรมหมื่นรักษารณเรศ ตั้งแต่ยังไม่ได้ทรงกรม กำกับกรมพระคชบาลด้วยกันทั้ง ๒ พระองค์ และกรมหมื่นพิพิธภูเบนทร์ ได้กำกับกรมเมือง เป็นต้น

การจัดการหัวเมืองฝ่ายใต้

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯ ให้จัดการหัวเมืองฝ่ายใต้ใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองหลายอย่าง กล่าวคือ เมืองบางพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เวลานั้นผู้ว่าราชการหัวเมืองต่าง ๆ เข้ามาถวายพระเพลิงพระบรมศพตามประเพณี เมื่อเสร็จงานพระบรมศพแล้ว เจ้าพระยาบวรราชนครราชสีมา (พัฒน์) กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยว่า มีความซราทุพพลภาพ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ออกจากตำแหน่งผู้สำเร็จราชการเมืองนครฯ

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาบวรราชนครราชสีมา (พัฒน์) ขึ้นเป็นเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี จางวางผู้กำกับราชการ และทรงตั้งพระบริรักษ์ภูเบศร์ (น้อย) บุตรเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (พัฒน์) เป็นพระยาสุธรรมราชาธิราช ผู้ว่าราชการเมืองนครศรีธรรมราช เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๔

นอกจากนี้ ในปลายรัชกาลที่ ๑ ถึงต้นรัชกาลที่ ๒ เจ้าพระยาสงขลา (บุญฮุย) ถึงแก่อสัญกรรม พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงทรงตั้งหลวงฤทธิไชย (จ้ง) หลานเจ้าพระยาสงขลา บุตรพระอนันตสมบัติ เป็นพระยาวิเศษภักดี ผู้ว่าราชการเมืองสงขลาด้วย

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๕๗ เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (พัฒน์) จางวางเมืองนครศรีธรรมราชถึงแก่อสัญกรรม จึงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กรมหมื่นศักดิพลเสพ เสด็จไปเมืองนครศรีธรรมราช ในการปลงศพเจ้าคุณตากการที่

กรมหมื่นศักดิพลเสพเสด็จลงไปปลงศพเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี ในเวลานั้น กรมหมื่นศักดิพลเสพ ได้ทรงกำกับราชการกรมกลาโหมซึ่งบัญชาการหัวเมืองปักษ์ใต้ ด้วยเหตุนี้เมื่อเสด็จลงไปถึงเมืองนครศรีธรรมราช จึงได้ทรงจัดระเบียบการปกครอง รวมทั้งจัดกำหนดเขตแขวงการปกครองท้องที่และแผนที่ รวมทั้งทำเนียบตำแหน่งข้าราชการเมืองนครศรีธรรมราชด้วย

โปรดให้สร้างเมืองใหม่

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองใหม่ไว้รับศึกสงครามทางทะเล ๒ เมือง คือ เมืองนครเขื่อนขันธ์ และเมืองสมุทรปราการ ดังปรากฏหลักฐานดังต่อไปนี้

สร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์

ใน พ.ศ. ๒๓๕๗ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระราชดำริว่า ที่ลัดตันโพธิ์นั้น ในรัชกาลที่ ๑ โปรดให้กรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท เสด็จลงไปพิจารณาสถานที่ที่จะสร้างเมืองขึ้นไว้ป้องกันข้าศึกทางทะเล แต่ยังคงอยู่แค่การลงมือทำป้อมยังไม่เสร็จควรจะต้องทำให้สำเร็จ

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงโปรดให้สมเด็จพระราชวังบวรมหาเสนาบดีเป็นแม่กอง เสด็จลงไปสร้างเมืองที่ปากกลัด พระราชทานชื่อว่า เมืองนครเขื่อนขันธ์ ให้ย้ายครอบครัวมอญจากเมืองปทุมธานี ลงไปอยู่ที่เมืองนครเขื่อนขันธ์

●พื้นที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ (เมืองนครเขื่อนขันธ์ในอดีต)

● วัดโปรดเกศเชษฐาราม พระอารามหลวง จังหวัดสมุทรปราการ

แล้วสร้างป้อมทางฝั่งตะวันออก ๓ ป้อม ชื่อ ป้อมปู่เจ้าสมิงพราย ป้อมปีศาจสิง ป้อมราหูจร รวมทั้ง ป้อมเก่าชื่อป้อมวิหิตาคุมซึ่งสร้างในรัชกาลที่ ๑ เป็น ๔ ป้อม สร้างป้อมทางฝั่งตะวันตก ๕ ป้อม ชื่อป้อมแสงไฟฟ้า ป้อมมหาสังหาร ป้อมศัตรูพินาศ ป้อมจักรกรต ป้อมพระจันทร์ พระอาทิตย์ มีแนวกำแพงถึงกัน ด้านหลังเมืองให้สร้างกำแพง ล้อมรอบ มียั้งฉาง ตึกดิน (ตึกดินปืน) และคลังศาสตราวุธพร้อม ที่ริมลำแม่น้ำท่าลูกทุ่งสายไซซึ่งกันแม่น้ำ

การสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์สำเร็จ ได้ตั้งพิธีฝังอาถรรพ์ ปักหลักเมือง พ.ศ. ๒๓๕๘ เวลานั้นสมเด็จพระราชวังบรม มหาเสนานุรักษ์ ทรงสร้างพระอารามขึ้นไว้ในเมือง พระราชทาน นามว่า วัดทรงธรรมพระอาราม ๑ แล้วโปรดตั้งสมิงทอมา บุตรพระยาแจ้ง ซึ่งเป็นพระยาพระราม น้องเจ้าพระยามหาโยธา เป็นพระยานครเขื่อนขันธ์ รมัญราชชาติเสนาบดี ศรีสิทธิ สงคราม ผู้รักษาเมืองและตั้งกรมการครบทุกตำแหน่ง

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มีพระราชดำริว่า ป้อมซึ่งได้สร้างขึ้นที่เมืองนครเขื่อนขันธ์ ยังค้างอยู่ไม่สำเร็จบริบูรณ์ จึงโปรดให้พระเจ้ามโหชฌา กรมหมื่นศักดิพลเสพ เป็นแม่กองทำการสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์ ที่ยังค้างอยู่ ได้สร้างป้อมขึ้นอีกป้อม ๑ ชื่อป้อมเพชรหึง และ ให้ขุดคลองลัดหลังเมืองนครเขื่อนขันธ์คลอง ๑ มาทะลุออก คลองตาลาว

● ป้อมแสงไฟฟ้า จังหวัดสมุทรปราการ

คลองลัดที่ขุดใหม่นี้ เมื่อขุดกว้าง ๖ วา ลึก ๕ ศอก ยาว ๕๐ เส้น กรมหมื่นศักดิพลเสพ ทรงสร้างวัดขึ้นใน คลองลัดที่ขุดใหม่ พระราชทานนามว่า วัดโพชนัดพลเสพ พระยาเพชรพิชัย (เกษ) ซึ่งเป็นนายงานสร้างเมือง นครเขื่อนขันธ์ สร้างวัดขึ้นใกล้กันกับวัดโพชนัด ชื่อวัดโปรดเกศเชษฐาราม พระอารามหลวง

สร้างเมืองสมุทรปราการ

ใน พ.ศ. ๒๓๖๒ มีข่าวมาจากกัมพูชาว่า องค์กรอง เจ้าเมืองไซ่ง่อนเกณฑ์ไพร่พลเวียดนามบ้าง เขมรบ้าง ผลัดละ ๑๐,๐๐๐ คน ให้มาขุดคลองตั้งแต่ทะเลสาบมาออกเมือง พุทโธมาศ เป็นคลองกว้าง ๑๒ วา ลึก ๗ ศอก ทำให้คิดเห็นกัน

ในกรุงเทพฯ ว่า ถ้าคลองที่เวียดนามชุดสำเร็จแล้ว เวียดนามอาจจะยกกองทัพขึ้นมาตีหัวเมืองทางทะเลได้ง่ายกว่าแต่ก่อน

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มีพระราชดำริว่า ที่เมืองสมุทรปราการยังไม่มีที่ป้องกันมั่นคง จึงโปรดให้พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ เป็นแม่กอง กับพระยาสุริยวงษ์โกษา ซึ่งได้เลื่อนเป็นเจ้าพระยาพระคลัง ลงไปจัดการสร้างเมืองสมุทรปราการ ให้เป็นป้อมปราการสำหรับป้องกันข้าศึก

ในเวลานั้นสร้างป้อมขึ้นทางฝั่งตะวันออก ๔ ป้อม คือ ป้อมประโคนชัย ป้อมนารายณ์ปราบศึก ป้อมปราการ ป้อมกายสิทธิ์ แล้วเชื่อมปีกกาถึงกัน และสร้างตักดิน (ดินปืน) และที่ไว้เครื่องอาวุธและยุ้งฉางไว้ในป้อม

ที่เกาะกลางน้ำตรงหน้าเมืองสมุทรปราการให้สร้างป้อมขึ้นป้อม ๑ พื้น ๒ ชั้น ชื่อป้อมผีเสื้อสมุทร ข้างปากตะวันตกสร้างป้อมขึ้นป้อม ๑ ชื่อป้อมนาคราช

อนึ่งข้างเหนือเกาะป้อมผีเสื้อสมุทรมีหาดทรายเกิดขึ้นกลางน้ำ มีพระราชดำริว่า จะสร้างพระเจดีย์ขึ้นที่หาดทรายนั้น แต่ไม่ได้สร้างในรัชกาลที่ ๒ การสร้างเมืองสมุทรปราการได้ทำพิธีฝังหลักเมือง เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๕

พระราชกรณียกิจสำคัญด้านพระพุทธศาสนา ส่งสมณทูตไปลังกา

นอกจากในเรื่องราชการงานเมืองแล้ว ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยยังโปรดให้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ มีการส่งสมณทูตไปสืบพระพุทธศาสนาที่ลังกาด้วย ดังปรากฏหลักฐานว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๒ ในปลายรัชกาลที่ ๑ มีพระภิกษุชาวลังกา ชื่อ พระวสิษฐภิกษุรูป ๑ กับสามเณร ๒ รูป เข้ามาจากเมืองนครศรีธรรมราช มาถึงกรุงเทพฯ

ต่อมาในรัชกาลที่ ๒ สามเณรลังกาทั้ง ๒ รูป ขออุปสมบทเป็นพระภิกษุสยามวงศ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงโปรดให้สามเณรทั้ง ๒ รูป เป็นนาคหลวงบวชในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระราชทานนิตยภัตรไตรปิฎกมา

ต่อมา มีพระราชดำริว่าพระสงฆ์ในลังกาก็เป็นสมณวงศ์เดียวกันกับพระสงฆ์ในประเทศไทย เคยมีสมณไมตรีกันมาตั้งแต่กรุงเก่า บัดนี้ ได้ข่าวว่าลังกาเสียแก่อังกฤษ การพระพุทธศาสนาลังกาจะเป็นอย่างไร ควรจะสืบสวนให้ทราบความจริงไว้ จึงทรงแต่งตั้งสมเด็จพระวันรัตน์ (มี) วัดราชบพิธฯ กับพระพุทโธโฆษจารย์ (บุญศรี) ให้จัดหาพระภิกษุสงฆ์ทั้งฝ่ายคณะเถรวาทและคณะหินยานจะมืองคังคิยัตธาออกไปยังลังกาบ้าง สมเด็จพระวันรัตน์จัดได้พระวัดราชบพิธฯ ๔ รูป พระพุทโธโฆษจารย์จัดได้พระวัดมหาธาตุ ๔ รูป รวมพระสงฆ์ไทย ๘ รูป พระรัตนปาละพระหิยาเยชาวลังกา ซึ่งเข้ามาอุปสมบทในกรุงเทพฯ ทราบว่าพระสงฆ์สมณทูตไทยจะออกไปลังกา ถวายพระพรลาจะออกไปด้วย จึงโปรดให้ไปกับสมณทูต พระสงฆ์ที่จะไปจึงรวมเป็น ๑๐ รูป

● ป้อมผีเสื้อสมุทร จังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อจัดพระได้พร้อมแล้ว ใน พ.ศ. ๒๓๕๗ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงโปรดให้นิมนต์พระสงฆ์สมณทูตเข้าไปรับผ้าไตรพร้อมเครื่องบริขาร และโปรดให้จัดของทรงพระราชอุทิศส่งไปบูชาพระทันตธาตุและพระเจดีย์สถานในลังกา และโปรดให้จัดเครื่องสมณบริขาร ๓ สำหรับ คือ บาตร ฝาและเชิงประดับมุก ถลกบาตรสักลาดแดง ไตรแพรปิงสี ย่ามหักทองขวาง เป็นของพระราชทาน พระสังฆนายก พระอนุนายก และพระเถระซึ่งรักษาพระทันตธาตุ ที่เมืองสิงขรณ์ทศิวิคณบุรี (แคนตี) และมีสมณสาส์น ของสมเด็จพระสังฆราชไปถึงพระสังฆนายกด้วย โปรดให้หมื่นไกร กรมการเมืองนครศรีธรรมราช เป็นไวยาวัจกรสมณทูตและคุมต้นไม้เงินทองสิ่งของพระราชทานไปด้วย

จัดงานวิสาขบูชาเป็นครั้งแรก

ใน พ.ศ. ๒๓๖๐ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มีพระราชดำริถึงการกุศล เช่น การบริจาคทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ซึ่งได้ทรงบำเพ็ญมาเป็นประจํา นั้นยังไม่เต็มพระราชศรัทธา มีพระทัยปรารถนาจะทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ให้มีผลประเสริฐยิ่งที่พระองค์ได้ทรงกระทำแล้ว จึงมีพระปณิธาน

สมเด็จพระสังฆราช และพระราชาคณะผู้ใหญ่ผู้น้อยถวายพระพรว่า เมื่อก่อนสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กระทำสักการบูชาพระศรีรัตนตรัยในวันวิสาขบูชาจะมี คือ วันเดือน ๖ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันวิสาขนักขัตฤกษ์มหาอายุพิธีบูชาใหญ่ มีผลอันสงฆ์มากยิ่งกว่าตรุษสงกรานต์

ด้วยเหตุว่าเป็นวันสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ และสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดีสิริโสภาคย์ พระชนมายุเป็นเยี่ยงอย่างโบราณราชประเพณีมีมาแต่ก่อน

พระราชพิธีวิสาขบูชาขึ้นเสื่อมสูญไม่มีการจัดมาช้านานแล้ว ไม่มีกษัตริย์พระองค์ใดกระทำ ถ้าได้กระทำสักการบูชาพระศรีรัตนตรัยในวันนั้น ก็จะมีผลอันสงฆ์มากยิ่งขึ้น สามารถปิดประตูบาปกรรมทั้ง ๔ และเป็นที่จะดำเนินไปในสุคติภพเบื้องหน้า ทำให้เจริญที่หมายสิริสวัสดิพิพัฒนามงคล ระวังทุกข์โทษอุปัทวันตรายภัยต่าง ๆ ในกาลปัจจุบัน เป็นอนันตคุณอันสงฆ์พิเศษนัก จะนับประมาณมิได้

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงฟังเกิดพระราชปิติโสมนัส เห็นว่าวิสาขบูชาจะเป็นเนืองนิตย์ราศี กองพระราชกุศลเกิดขึ้นอีกแห่ง ๑ จึงทรงพระราชศรัทธาจะยกหรือวิสาขบูชาอันขาดประเพณีมานั้น ให้กลับคืนจิรวิธีกาลปรากฏสำหรับแผ่นดินสืบไป จึงมีพระราชโองการมานพระบัญชาให้ทูลสั่งหาท้าวสุทนต์เสนาบดีกราบทูลเกล้าฯ ถวายพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นเป็นประเพณีมาแต่บัดนี้สืบไปถึง ณ วันเดือน ๖ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ๑๕ ค่ำ แรมค่ำ ๑ เป็นวันพิธีวิสาขบูชานักขัตฤกษ์ใหญ่

ด้วยเหตุนี้พระราชพิธีวิสาขบูชา และประเพณีวันวิสาขบูชา จึงกลับมาจัดขึ้นอีกเป็นครั้งแรกในประเทศไทย นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๖๐ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

อัญเชิญพระพุทธบุษยรัตน์

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มีการอัญเชิญพระพุทธรูปสำคัญมาประดิษฐานเพื่อเป็นสิริมงคลของกรุงรัตนโกสินทร์ คือ พระพุทธบุษยรัตน์

พระพุทธบุษยรัตน์ เป็นพระแก้วมรกตที่เรียกว่า เพชรน้ำค้าง หรือบุษยน้ำขาว เนื้อแก้วสนิทเป็นแท่งขนาดใหญ่ ทรวดทรงพระพุทธรูปงามดงามยิ่งกว่าพระแก้วอย่างเดียวกัน พระพุทธบุษยรัตน์นี้จะได้มาแต่ที่ใด ใครจะเป็นผู้สร้าง และสร้างที่ใดไม่ปรากฏหลักฐาน ปรากฏหลักฐานเพียงว่า พระพุทธรูปพระองค์นี้ มีผู้นำไปซ่อนไว้ในถ้ำเขาสัมปอณายอน เมืองนครจำปาศักดิ์ ข้างฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง

ต่อมาเมื่อพ.ร.น. ๒ คน ชื่อ พ.ร.น.ทิง พ.ร.น.ทิงไปยิงสัตว์ป่า ได้พบพระแก้วนี้อยู่ในถ้ำ เมื่อปลายกรุงศรีอยุธยา แต่ไม่รู้ว่าเป็นของวิเศษ คิดว่าเป็นเทวรูปจึงไปบูชาอยู่เนือง ๆ ภายหลังเห็นว่าพระแก้วอยู่ในที่เปลี่ยว กลัวว่าใครมาพบจะลักไป จึงเอาเชือกผูกพระแก้วแขวนห้อยมากับคันทันหน้าไม้มายังบ้านเรือน เวลาที่เดินมานั้น แก้วตรงพระกรรมเบื่องขากระทบคันทันหน้าไม้หักไปนิดหนึ่ง

ต่อมาในสมัยธนบุรี เจ้าชัยกุมารเป็นเจ้านครจำปาศักดิ์ ได้ทราบความว่ามีพระแก้วเป็นของวิเศษอยู่องค์ ๑ เจ้าชัยกุมารจึงให้ขอได้พระแก้วมรกตมา จึงให้สร้างวิหารประดิษฐานไว้ในเมืองนครจำปาศักดิ์ แต่เรื่องนี้ไม่ทราบ เข้ามายังกรุงธนบุรีหรือในรัชกาลที่ ๑ จนกระทั่งท้าวผายหน้า เจ้าเมืองจำปาศักดิ์ พิราลัยในรัชกาลที่ ๒

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดให้ข้าหลวงออกไปปลงศพท้าวผายหน้า เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๔

ข้าหลวงไปเห็นพระแก้วมรกตองค์นี้ จึงบอกแก่พวกท้าวพระยาเมืองนครจำปาศักดิ์ว่า พระแก้วมรกตนี้เป็นของวิเศษไม่ควรจะเอาไว้ที่เมืองนครจำปาศักดิ์ ถ้ามีเหตุอันตรายอาจจะเป็นอันตรายหายสูญไป ท้าวพระยาเมืองนครจำปาศักดิ์จึงมีใบบอกเข้ามาให้กราบบังคมทูลฯ ถวายพระพุทธรูปมาแก้วมรกตนั้น

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงโปรดให้ข้าหลวงออกไปรับแห่พระแก้วมรกต และมีการสมโภชตามหัวเมืองรายทางตลอดมาจนถึงกรุงเทพฯ เมื่อมีงานสมโภชที่ในกรุงเทพฯ เสร็จแล้ว จึงโปรดให้เชิญไปประดิษฐานไว้ในหอพระสุราลัยพิมาน ซึ่งประดิษฐานอยู่ข้างบูรพทิศ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ เป็นที่ทรงสักการบูชา ต่อมา

การบูรณปฏิสังขรณ์พระอาราม ในสมัยรัชกาลที่ ๒

๑. วัดอรุณราชวราราม วัดประจำรัชกาล

ในการบูรณปฏิสังขรณ์วัดอรุณราชวรารามนั้น พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงสร้างพระอุโบสถใหม่ มีพระระเบียงล้อมรอบ พระประธานในพระอุโบสถ เมื่อขึ้นหุ่น พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงปั้นด้วยฝีพระหัตถ์ และสร้างพระวิหารด้วยสวนกุฎีพระสงฆ์นั้น ยังไม่เรียบร้อย จึงโปรดให้พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการช่วยทำกุฎีพระสงฆ์เป็นตึกขัดแตะถื่อปูน ครั้นการสำเร็จจึงได้มีงานฉลองใน พ.ศ. ๒๓๖๓ มีการเล่นละครหลวงโรงเล็ก เล่นเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งพระราชนิพนธ์บทละครขึ้นใหม่ พระราชทานนามพระอารามเปลี่ยนใหม่ว่า วัดอรุณราชวราราม

● พระปรางค์ วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร

● พระอุโบสถและพื้นที่โดยรอบวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร

๒. วัดสุทัศนเทพวราราม

ใน พ.ศ. ๒๓๖๕ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระราชดำริว่า พระโตซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้เชิญลงมาจาก วัดพระมหาธาตุ เมืองสุโขทัย และให้สร้างวัดประดิษฐานไว้ กลางพระนครที่ใกล้เสาชิงช้า โดยทรงพระราชดำริจะสร้าง วิหารใหญ่ขนาดวิหารวัดพนัญเชิงที่กรุงเก่า พระวิหารนั้น ยังค้างอยู่

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงโปรดให้ สร้างพระวิหารหลวงนั้นต่อ จนยกเครื่องบนเสร็จค้างอยู่แต่ยัง มิได้ยกช่อฟ้าใบระกา นอกจากนี้บานประตูพระวิหารหลวงนั้น พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดให้สลักลายชุด ด้วยไม้แผ่นเดียว กรมหมื่นจิตรภักดีเป็นนายงาน เมื่อคิด อย่างสำเร็จแล้ว ให้ยกเข้ามาในท้องพระโรง พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงสลักด้วยฝีพระหัตถ์ก่อน แล้วจึงให้ช่างทำต่อไป 🙏

รองศาสตราจารย์ ดร.คานติ รักดีคำ
รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภา
ผู้เรียบเรียง

บทความนี้ ยังไม่จบ โปรดติดตามฉบับหน้า
เรื่อง “โปรดให้ตั้งเมืองกลันตันเป็นประเทศราช”

ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันพุธที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๗

องคมนตรีเป็นประธานเปิดโครงการนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๑๒

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และที่ปรึกษา กปร. เป็นประธานพิธีเปิดโครงการนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๑๒ ณ ห้องประชุมหनुมาน ๑ สำนักงาน กปร. พร้อมปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ประสบการณ์การสนองพระราชดำริเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” ให้แก่ผู้เข้าศึกษาอบรมจำนวน ๕๑ คน โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๓ เมษายน - ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผ่านรูปแบบการศึกษาดูงาน และการฟังบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิในหัวข้อต่าง ๆ อาทิ หลักการทรงงานและการน้อมนำมาปฏิบัติ โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา การเติบโตของธุรกิจเอกชนอย่างยั่งยืนภายใต้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย นายฐาปน สิริวัฒนภักดี ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) ฯลฯ

วันอังคารที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗

ประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคใต้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ และพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมหनुมาน ๒ สำนักงาน กปร. โดยมีวาระประชุมเพื่อรับทราบสรุปผลการลงพื้นที่ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ - มีนาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๗ ครั้ง สรุปการติดตามและขับเคลื่อนโครงการจากฎีกาฯ จำนวน ๑๗ เรื่อง และสรุปผลการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๙ โครงการ รวมทั้งร่วมพิจารณาโครงการที่อยู่ระหว่างติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงาน จำนวน ๗ โครงการ และรับทราบแผนการเดินทางลงพื้นที่ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๖๗

ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายจรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เลขาธิการมูลนิธิโครงการหลวงและประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี ที่ปรึกษาพิเศษสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. ร่วมประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการฯ เป็นประธานการประชุม ซึ่งเป็นการรายงานผลการสนับสนุนงานการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง และแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ประจำปี ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗ ในพื้นที่เป้าหมาย ๒,๓๐๐ กลุ่มบ้าน ๑๘ จังหวัด ประชากรกว่า ๑๘๓,๐๐๐ ครัวเรือน

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เยี่ยมชมการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างการเดินทางไปประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ และติดตามตรวจราชการกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร) โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่ ร่วมต้อนรับ ในการนี้ คณะรัฐมนตรีรับฟังการบรรยายสรุป เยี่ยมชมกิจกรรม และร่วมปลูกป่าชายเลนในพื้นที่โครงการฯ

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เยี่ยมชมการดำเนินงานโครงการซึ่งหวั่นตามพระราชดำริ อำเภอย่าง จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างการเดินทางไปประชุม คณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ และติดตามตรวจราชการกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร) โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่ ร่วมต้อนรับ ในการนี้ คณะรัฐมนตรีรับฟังการบรรยายสรุป เยี่ยมชมกิจกรรมของโครงการฯ และศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ซึ่งดำเนินการโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

**ประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในพื้นที่ภาคกลาง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗**

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานอนุกรรมการ ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ ภาคกลาง เป็นประธานประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมหनुมาน ๒ สำนักงาน กปร. เพื่อรับทราบความ ก้าวหน้าการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ ในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๑๖ โครงการ รวมถึงติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๓๔ โครงการ โครงการต่อยอดโครงการพัฒนากลุ่มน้ำป่าสักฯ จังหวัดลพบุรี ผลการ ปฏิบัติงานของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ปี ๒๕๖๗ และ โครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรม ราชานุญาตให้ขยายผลองค์ความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎร ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตภาคกลาง จำนวน ๕ โครงการ

นายพลอากาศ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยองคมนตรีที่เป็นรองประธานกรรมการ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมพหลโยธิน ๑ สำนักงาน กปร. เพื่อรับทราบข้อมูลสรุปการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๑๑๓ โครงการ และสรุปภาพรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑๘๙ โครงการ รวมทั้งรับทราบรายงานการก่อสร้างโครงการพัฒนาลำน้ำชีตอนบน จังหวัดชัยภูมิ และภาพรวมโครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน ๑๘ โครงการ

พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานโครงการก่อสร้างประตูระบายน้ำคลองรัตภูมิพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งปัจจุบันกรมชลประทานอยู่ระหว่างการสำรวจเพื่อขุดลอกลำน้ำและซ่อมแซมตัวอาคารต่าง ๆ อันเป็นการสืบสาน รักษา และต่อยอดการใช้ประโยชน์จากโครงการให้มีความยั่งยืน จากนั้นเดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาลุ่มน้ำคลองหอยโข่งและคลองจำไทรตามพระราชดำริ อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริให้ดำเนินการเมื่อปี ๒๕๒๔ เพื่อจัดหาน้ำให้แก่ราษฎรและหน่วยทหารกองพลพัฒนาที่ ๔ (ค่ายรัตนพล)

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง พร้อมคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังเขื่อนปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พร้อมทั้งพบปะสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำและเยี่ยมชมเขื่อนปราณบุรี จากนั้นเดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการก่อสร้างระบบประปาอ่างเก็บน้ำโป่งสามสิบพร้อมระบบท่อส่งน้ำระยะต้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งกรมชลประทานอยู่ระหว่างการเร่งรัดงานขุดลอกบริเวณหน้าอ่างที่ต้นเงินและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าวพระราชทานอ่าวน้อย จำกัด อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โอกาสนี้ องคมนตรีรับฟังรายงานการส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และแนวทางการปรับปรุงโรงสีข้าวพระราชทานอ่าวน้อย จากนั้นไปเยี่ยมชมโครงการอ่างเก็บน้ำคลองบึงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และแปลงเกษตรของนายจิตร ขอพร เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าวพระราชทานอ่าวน้อย จำกัด ซึ่งได้ใช้ที่ดิน ๕ ไร่ ทำเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านการทำนาและสีข้าวร่วมกับทางสหกรณ์ฯ

วันพฤหัสบดีที่
๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

องคมนตรีให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของคณะองคมนตรี และหลักการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี พร้อมด้วยนายฐากร ธรรมประทีป รองเลขาธิการรองคมนตรี และนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและโครงสร้างของสำนักงานองคมนตรี ตลอดจนการถวายงานขององคมนตรีในภารกิจต่าง ๆ และหลักการแนวทางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้แก่คณะจากสภาสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำโดยนางสุกัญญา ประจวบเหมาะ ประธานสภาสมาคมสตรีแห่งชาติฯ ในโครงการ “เรียนรู้ เข้าถึง เข้าใจ เพื่อสืบสานและต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ สำนักงานเลขาธิการรองคมนตรี

วันพฤหัสบดีที่
๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

องคมนตรีเป็นประธานเปิดโครงการ พพร. รุ่นที่ ๑๑ สร้างเครือข่ายขยายผลการพัฒนา

นายจรลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และที่ปรึกษา กปร. เป็นประธานพิธีเปิดโครงการนักพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (พพร.) รุ่นที่ ๑๑ ณ ห้องประชุมพญานา ๑ สำนักงาน กปร. พร้อมปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ประสบการณ์การสนองพระราชดำริเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” ให้แก่ผู้เข้ารับการศึกษอบรม จำนวน ๕๐ คน โดยมีนายศุภรภัฏ อินทราวุธ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในช่วงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เพื่อสร้างเครือข่ายขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และเอกลักษณ์คน กปร. ตัวคุณ ให้แก่ผู้เข้าอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ประธาน กปร. ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการประตูปายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมต้อนรับ โอกาสนี้ นายกรัฐมนตรีรับฟังบรรยายสรุปการบริหารจัดการน้ำของประตูปายน้ำคลองลัดโพธิ์ พร้อมทั้งกล่าวถึงความพร้อมของรัฐบาลในการสนับสนุนการขยายผลแนวพระราชดำริไปยังพื้นที่อื่น ๆ จากนั้นเดินทางไปเยี่ยมชมสวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ (คิงบางกระเจ้า) โดยเข้าเยี่ยมชมอาคารนิทรรศการ ศูนย์เรียนรู้พื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศ และกิจกรรมตลาดน้ำสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

นายพลกร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานของสถานีรายงานดอยอินทนนท์ กองทัพอากาศ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมทั้งเยี่ยมชมเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และฟังบรรยายสรุปการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณต้นน้ำของอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จากนั้น เดินทางไปยังเขื่อนแม่งวงอุดมธารา อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อฟังบรรยายสรุปสถานการณ์น้ำในประเทศ และติดตามการดำเนินงานโครงการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งวงอุดมธารา (อุโมงค์ส่งน้ำ แม่แตง - แม่จัด - แม่กวง)

นายจรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ โดยมี วาระสำคัญ คือ รับทราบการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในปี ๒๕๖๗ สรุปผลการประชุมหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๗ ณ จังหวัดเชียงใหม่ การดำเนินงานโครงการประกวดการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ ครั้งที่ ๑๓ และโครงการครูหญ้าแฝก และการประยุกต์ใช้ระบบบริหารและติดตามโครงการปลูกหญ้าแฝก (Vetiver Grass Tracking : VGT) นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาแนวทางการจัดประชุมวิชาการหญ้าแฝก ประเทศไทย ครั้งที่ ๘ และการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าร่วมการประชุมหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๘ ในช่วงต้นปี ๒๕๖๘

นายพลกร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินงานโครงการขุดลอกบึงระหารน้ำใส-คลองบางช้าง (ฝั่งขวา) อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งปัจจุบันกรมชลประทานได้เพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำ เพื่อเป็นการสืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น จากนั้น เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านสามขา (๒) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อฟังบรรยายสรุปการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ ในจังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุโขทัย จังหวัดแพร่ และจังหวัดตาก และผลการดำเนินงานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริในปี ๒๕๒๑ ให้ฟื้นฟูระบบชลประทานที่มีมาแต่โบราณเพื่อแก้ปัญหาความแห้งแล้งในบริเวณสองฝั่งแม่น้ำปิง ปัจจุบันมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓๘๓,๘๐๐ ไร่ ในระยะต่อไป กรมชลประทานมีแผนปรับปรุงคลองส่งน้ำและก่อสร้างแก้มลิงจำนวน ๑๗ โครงการ เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

การประชุมคณะกรรมการมูลนิธิฝนหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานที่ปรึกษามูลนิธิฝนหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยนายจรัสชาดา กรรณสูต องคมนตรี รองประธานฯ เข้าร่วมในการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิฝนหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมเทวกุล ชั้น ๖ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร โดยมีประเด็นประชุม อาทิ ความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านต่าง ๆ การจัดการสินทรัพย์ของมูลนิธิฯ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และวางแผนการดำเนินงานของมูลนิธิฯ

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วย คณะอนุกรรมการฯ ติดตามโครงการฝายคลองรังแตนพร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอาคารอัดน้ำห้วยน้ำทุ่น พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ซึ่งในการติดตามการดำเนินงานครั้งนี้ องคมนตรีได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่อง การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แก่ทั้งสองโครงการ เพื่อให้ราษฎรสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้เพิ่มขึ้น

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมคณะ ติดตามความก้าวหน้าโครงการอ่างเก็บน้ำลำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเริ่มก่อสร้างในปี ๒๕๖๓ และเมื่อโครงการแล้วเสร็จสมบูรณ์ จะทำให้ราษฎรอำเภอน้ำยามีแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอและมีน้ำสนับสนุนการเพาะปลูกประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ จากนั้น เดินทางไปเยี่ยมชมโครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านราษฎรเจริญพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเมื่อปี ๒๕๖๓ ก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๕ มีราษฎรได้รับประโยชน์ ๑๙๕ ครัวเรือน ๘๒๐ คน สามารถส่งน้ำให้พื้นที่ ๑,๗๐๐ ไร่ ในฤดูฝน และ ๓๐๐ ไร่ ในฤดูแล้ง

วันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

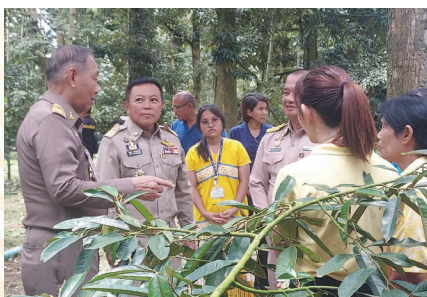
นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมคณะ ติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอ้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎรในบริเวณสบแม่ น้ำชีและแม่น้ำยัง ซึ่งประสบปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูน้ำหลากทุกปี โอกาสนี้ องคมนตรีได้พบปะราษฎร พร้อมทั้งชมนิทรรศการและกิจกรรมต่าง ๆ จากนั้นเดินทางไปยังเยี่ยมชมแปลงเกษตรของนายพิทักษ์ และนางรังสรรค์ อินทนต์ ซึ่งปลูกไม้ตระกูลยางนาใส่เชื้อไมคอร์ไรซาที่ได้รับจากโครงการฯ สร้างรายได้จากการเก็บเห็ดป่าจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง

วันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

องคมนตรีเปิดงานของดีตำบลป่าเต็ง และประชุมติดตามงานโครงการตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์ป่าเต็ง จังหวัดเพชรบุรี

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงานของดีตำบลป่าเต็ง ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๗ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โอกาสนี้ เยี่ยมชมนิทรรศการจากหน่วยงานต่าง ๆ และการตัดทุเรียนของกลุ่มสมาชิกทุเรียนแปลงใหญ่ตำบลป่าเต็ง จากนั้นเป็นประธานการประชุมติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่โครงการตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์ป่าเต็ง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรด้านที่อยู่อาศัย การพัฒนาแหล่งน้ำ และปัญหาช้างป่าในพื้นที่

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริเมื่อปี ๒๕๒๐ ให้ดำเนินการนำน้ำจากบึงโขงหลงไปพัฒนาการเกษตร โดยกรมชลประทานได้ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาด ๑๒ ล้านลูกบาศก์เมตร แล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๒๓ ส่งน้ำช่วยเหลือประชาชนตำบลบึงโขงหลง จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ โอกาสนี้ องคมนตรีรับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงาน สถานการณ์น้ำในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ และโครงการต่อยอดโครงการอ่างเก็บน้ำบึงโขงหลงฯ ที่มีเป้าหมายเพื่อขยายประโยชน์ไปยังเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้น

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ ติดตามการใช้ประโยชน์โครงการชลลอกอ่างเก็บน้ำหนองบ่อองและชลร่องชักน้ำ พร้อมติดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า (โครงการพัฒนาแหล่งน้ำหนองบ่อองพร้อมระบบส่งน้ำ) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อปี ๒๕๖๐ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ปัจจุบันสามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกได้ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ มีราษฎรได้รับประโยชน์ ๖๒๐ ครัวเรือน ๒,๕๐๐ คน

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เดินทางไปยังโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย อำเภอลำทับ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อติดตามและเยี่ยมชมผลการดำเนินงานโครงการป่าเปียกตามรอยพระยุคลบาทรัชกาลที่ ๙ โครงการปรับปรุงศาลาอเนกประสงค์บ้านดอนขุนห้วย (ศาลาทรงงาน) กิจกรรมของศูนย์หม่อนไหมบ้านดอนขุนห้วย การดำเนินงานบริหารจัดการน้ำภายในโครงการฯ และกิจกรรมของโรงเรียนบ้านดอนขุนห้วย

นายจรัสชาติา กรรณสูต องคมนตรี ประธานกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง พร้อมด้วย พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เลขาธิการและประธานกรรมการบริหารมูลนิธิโครงการหลวง เป็นประธานในพิธีเปิดอาคารสถาบันการเรียนรู้มูลนิธิโครงการหลวงกรุงเทพฯ และร้านโครงการหลวงสาขา Outlet กรุงเทพฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๖ รอบ ๗๒ พรรษา และสืบสาน รักษา และต่อยอดพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงก่อตั้งมูลนิธิโครงการหลวง โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. กรรมการมูลนิธิโครงการหลวง พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิธี

นายจรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานที่ปรึกษาโครงการเกษตรวิทยา เป็นประธานในพิธีเปิดงาน “ตามรอยปราชญ์แห่งการเกษตร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน” เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ โครงการเกษตรวิทยา อำเภอแม่อำเภิ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมงาน โอกาสนี้ องคมนตรีได้เยี่ยมชมนิทรรศการผลการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการ และตลาดนัดเกษตร พร้อมทั้งพบปะเกษตรกร และร่วมเปิดโครงการขยายผลธนาคารอาหารชุมชน (เกษตรวิทยา)

นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและบริหารโครงการพุทธสถานทริพยาการเฉลิมพระเกียรติ วัดป่าดำนวึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ณ ที่ว่าการอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ โดยมีวาระการประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าการสำรวจขอบเขตพื้นที่ การสำรวจพันธุ์ไม้ และการส่งเสริมพืชสมุนไพร ให้มีแนวทางที่ชัดเจน พร้อมวางแผนการดำเนินงานเสริมสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์ จากนั้นเดินทางไปติดตามการพัฒนาแหล่งน้ำ การจัดทำฝายขนาดเล็ก และการฝึกอบรมสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ป่าให้แก่นักเรียนโรงเรียนแสงอรุณ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่โครงการฯ

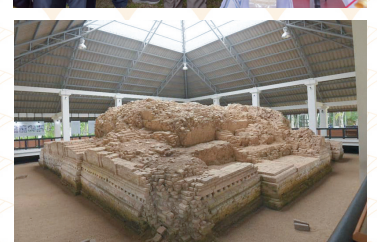
พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการติดตามการดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยอนเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริไว้เมื่อปี ๒๕๒๓ และมีความพร้อมด้านงานก่อสร้างในปี ๒๕๖๓ จากนั้น เดินทางไปติดตามโครงการระบบระบายน้ำตำบลท่าสาปอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริให้ดำเนินการเมื่อปี ๒๕๕๒ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะบริเวณที่มีถนนเป็นคันกั้นน้ำ

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ร่วมพิธีถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี จากนั้นเชิญสิ่งของพระราชทานไปมอบแก่กำลังพลกองร้อย ตชด.๔๔๔ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี และเดินทางไปเยี่ยมครอบครัวของนายวาแดง ปูเตะ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เดินทางไปเยี่ยมชมโครงการบูรณะชุดแต่งแหล่งโบราณคดีเมืองโบราณยะรัง และโบราณสถานบ้านจาละ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จากนั้นเดินทางไปรับฟังบรรยายสรุปสถานการณ์น้ำในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้และแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในจังหวัดปัตตานี และเชิญสิ่งของพระราชทานไปถวายแด่พระสงฆ์วัดมุจลินทวาปีวิหาร อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

"เสริมแหล่งน้ำ สร้างความมั่นคง
เพิ่มประโยชน์สุขแก่ราษฎร"

ฝายทดน้ำบ้านหนองแดง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

แพร่ฤดี วิทยานุมาส
กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๕

อีสานภาคกลาง สมญานามของพื้นที่ ๔ อำเภอ
ของจังหวัดกาญจนบุรี อันได้แก่ บ่อพลอย ห้วยกระเจา
เลาขวัญ และหนองปรือ ซึ่งแม้จะมีที่ตั้งอยู่ภาคกลาง
ฝั่งตะวันตกของประเทศ แต่ด้วยลักษณะภูมิประเทศ
ที่มีเทือกเขาพาดผ่านตลอดแนวตั้งแต่ตอนเหนือต่อเนื่อง
จนถึงด้านตะวันตกของจังหวัด ทำให้พื้นที่ทั้ง ๔ อำเภอ
กลายเป็นพื้นที่ด้านหลังเขา และเป็นพื้นที่อับฝน อากาศร้อน
ขาดแคลนน้ำ แล้งซ้ำซาก จะเพาะปลูกพืชพรรณชนิดใด
ก็ได้ผลแค่เพียงพอประมาณ คำอุปมาว่าเป็นดังอีสาน
ภาคกลาง จึงเป็นจินตนาการที่ไม่เกินจริงไปนัก

แต่ในความโชคร้าย...ยังมีความโชคดี เพราะอำเภอบ่อพลอยมีห้วยตะเพิน ซึ่งเป็นลำห้วยสาขาของแม่น้ำแม่กลองไหลผ่าน สายธารนี้จึงนำพาพระมหากรุณาธิคุณแห่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาโปรยปรายบรรเทา

ความแข็งแรงให้แก่เหล่าพสกนิกร โดยมีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๓ ณ อาคารชัยพัฒนา พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ความว่า ควรพิจารณา สร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่บริเวณตอนบนของ ห้วยตะเพิน ที่เขตอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีทำเล เหมาะสมมาก พร้อมกับสร้างฝายทดน้ำทางด้านท้าย อ่างเก็บน้ำในลำน้ำสายนี้เป็นระยะ ๆ เพื่อช่วยเหลือ การเพาะปลูกของราษฎรตำบลต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ ขาดแคลนน้ำ และเพื่อช่วยเหลือบรรเทาอุทกภัยที่ มักจะเกิดขึ้นในช่วงฤดูน้ำหลาก ซึ่งมักก่อให้เกิดความเสียหาย แก่พืชผลทางการเกษตร ตลอดจนทรัพย์สินของทางราชการ และของราษฎรอยู่เป็นประจำ

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในห้วยตะเพิน จึงเริ่มนับหนึ่ง ตั้งแต่นั้นมา โดยเริ่มจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำตะเพิน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฝายทดน้ำบ้านหนองใหญ่ ฝายทดน้ำบ้านหนองไม้เอื้อย ฝายทดน้ำบ้านลานกว้าง และ ฝายทดน้ำทุ่งโป่ง จนกระทั่งในปี ๒๕๕๒ กปร. ได้สนับสนุนงบประมาณให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้าง ฝายทดน้ำบ้านหนองแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อกักเก็บน้ำเป็นต้นทุนให้แก่ราษฎรบ้านหนองแดง และพื้นที่ใกล้เคียงในตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย ใช้สำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเพาะปลูก ต่อมา ได้สร้างระบบท่อกระจายน้ำไปสู่พื้นที่ทั้งด้านซ้ายและ ด้านขวาเป็นระยะทางกว่าสิบกิโลเมตร ทำให้พื้นที่ รับประโยชน์ใน ๔ หมู่บ้านของตำบลหนองกุ่ม มีแหล่งน้ำ สนับสนุนการเพาะปลูกกว่า ๓,๐๐๐ ไร่

ปัจจุบันฝายทดน้ำบ้านหนองแดง ได้รับคัดเลือกจากสำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ให้เป็นหนึ่งในโครงการต่อยอดการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภายใต้ชื่อ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและพัฒนาอาชีพบริเวณโครงการฝายทดน้ำบ้านหนองแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีจังหวัดกาญจนบุรี หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และเจ้าภาพหลักในพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ่ม ร่วมประสานงานอย่างแข็งขัน ช่วยกันขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ โดยหวังจะให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้น้ำประกอบอาชีพอย่างเต็มศักยภาพ มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้รับความรู้ด้านการเกษตรผ่านกิจกรรมของโครงการ เช่น โรงเรียนชาวนายุคใหม่ ซึ่งให้ความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสมและพอดีกับช่วงเวลาที่ดินข้าวต้องการ เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำงาน

นายสำเภา รุ่งระวัง
เกษตรกรบ้านหนองแดง

“สมัยก่อนที่ยังไม่มีโครงการ แทบจะไม่มีน้ำ แห้งแล้งมาก น้ำกินยังไม่เพียงพอ การทำนา ทำไร่ ต้องอาศัยฟ้าฝนแต่เพียงอย่างเดียว ได้ผลผลิตไม่ค่อยดี ทำนา ๒๐ ไร่ ได้ข้าวแค่ไร่ละ ๑๐ หรือ ๒๐ ถัง แต่พอมีน้ำแล้วได้ข้าวไร่ละ ๕๐ ถึง ๖๐ ถัง แม้จะต้องเสียเงินค่ากระแสไฟฟ้าเพื่อสูบน้ำ แต่ก็คุ้มค่า เพราะมีน้ำแล้วจะปลูกอะไรก็ได้ วัว ควาย ก็ได้น้ำกิน มีผลผลิตและรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น สามารถเลี้ยงครอบครัวได้จริง ๆ... พุดถึงในหลวงแล้วพุดไม่ออก มันตื้นตัน อยากจะแหวกอกให้ดู ที่รอดตายได้ทุกวันนี้ เพราะพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงทุกพระองค์

กลุ่มผู้ใช้น้ำของฝ่ายนี้เข้มแข็ง คนอยู่ต้นทาง เมื่อน้ำส่งมา แต่ไม่ใช้รอบเวรตัวเองก็ไม่มาแย่งน้ำคนปลายทาง สมาชิกทุกคนเคารพ กติกาที่กลุ่มร่วมกันกำหนด ถ้อยทีถ้อยอาศัย และสมานสามัคคีเพื่อให้ สมาชิกแต่ละครัวเรือนได้รับน้ำอย่างเพียงพอและทั่วถึงกัน”

นายเนตร หมอนทอง
เกษตรกรบ้านหนองแดง

“บ้านลุงตั้งอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำ เมื่อก่อนทำนาก็ร่อนน้ำฝนอย่างเดียว ผลผลิตไม่ค่อยได้ แต่หลังจากสร้างฝายแล้ว น้ำเยอะจากเดิมมาก ไม่ต้องร่อนน้ำฝนแล้ว เพราะน้ำมาถึงที่ ผลผลิตก็ดีขึ้นกว่าเท่าตัวทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ตอนนี้ราคาข้าวก็ดีด้วย... เมื่อได้เข้าร่วมโครงการต่อยอด ที่ทำกิจกรรมโรงเรียนชาวนายุคใหม่ สิ่งที่เราไม่เคยรู้ ก็ได้เรียนรู้ วิธีการปรับสภาพดิน การใช้ปุ๋ยจากการทำนาแบบเดิมไม่มีความรู้ ก็ทำให้มีความรู้ โดยได้ผลผลิตที่ดีขึ้น และลดต้นทุนด้วยต้องขอบคุณพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทำให้โครงการนี้เกิดขึ้น ทำให้ได้รับความรู้มากมาย แล้วมีเรื่องเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชังบ่กที่ปีหน้าจะสอนให้แปรรูป คิดว่าน่าจะเป็นอาชีพเสริมได้ต่อไป”

ตลอดบทสนทนาของเกษตรกรทั้งสองรายตอกย้ำให้เห็นชัดเจนว่า “น้ำคือชีวิต” เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนการดำรงชีวิตไปจนถึงการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง ผลสำเร็จที่ปรากฏ ก่อเกิดขึ้นด้วยพระอัจฉริยภาพ และพระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สู่การสืบสานและต่อยอดโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ราชครูในย่านนี้ รวมไปถึงพื้นที่ใกล้เคียงจึงได้อยู่ดี มีความสุข เพาะปลูกอะไรก็งอกงาม

พระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ คงไม่อาจจะหาคำกล่าวใดมาสาธยายได้หมด แต่ด้วยแววดตาที่สะท้อนมาจากดวงตาทั้งสองของเกษตรกร ช่างแจ่มชัดไปด้วยความรัก และเทิดทูนที่มีต่อในหลวงทั้งสองพระองค์ความแห้งแล้งของผืนดินแห่งอีสานภาคกลางได้มลายไปสิ้น อันเนื่องมาจากพระราชดำริแห่งพระมหากรุณาธิคุณของปวงชนชาวไทย โดยแท้

สายน้ำพระทัย พลิกชีวิตชาวตำบลยางหัก

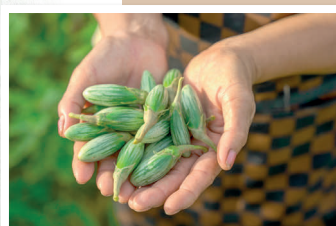
สุวินา เอี่ยมสุทธา

ผู้สื่อข่าวสื่อออนไลน์หนังสือพิมพ์คู่แผ่นดิน

เทือกเขาตะนาวศรี เป็นแนวกันเขตแดนประเทศไทยกับเมียนมา ซึ่งเป็นพื้นที่เขาสูง โดยมีชาวไทยภูเขาหลายชนเผ่าอาศัยอยู่ ดังเช่นที่ตำบลยางหัก อำเภอบางกรวย จังหวัดราชบุรี นางทวิช ทองไร่ หรือ “จิ้น” สมาชิกศูนย์วัฒนธรรมไทย-กะเหรี่ยง เล่าว่า ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงโพล่งได้อาศัยพื้นที่แห่งนี้ทำกินมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ

“พวกเราเป็นชาวกะเหรี่ยงโพล่งอยู่ที่นี่มานานแล้ว ตั้งแต่รุ่นพ่อรุ่นแม่ก็คงจะเป็น ๑๐๐ ปีแล้ว กะเหรี่ยงอยู่ก่อน หลังจากนั้นคนไทยก็เข้ามา กะเหรี่ยงน้อยลง คนไทยเยอะแต่ก็อยู่รวมกันได้ มาอยู่ครั้งแรกคือกันดาร ไม่มีน้ำเท่าไร นอกจากอาศัยน้ำฝนธรรมชาติ ทำไร่ข้าวพอแล้งก็ไม่มีน้ำแล้ว พอมีอ่างเก็บน้ำ ก็ปลูกพืชผักได้ตลอดทั้งปี ไปขายในตลาดด้วย น้ำนี้ขาดไม่ได้ ข้าวนี้อดได้สองสามวันนะ น้ำนี้ไม่ได้ ลำคัญจริง ๆ อันนี้”

นายวัลย์ ตั้งทอง อดีตกำนันตำบลยางหัก

ผู้ขอพระราชทานแหล่งน้ำ เล่าว่า ในอดีตชาวเขาทำไร่เลื่อนลอย ส่วนคนไทยที่ตกค้างจากการทำเหมืองแร่และไม่ได้กลับไปยังพื้นที่เดิมก็มาอาศัยทำกินอยู่ที่นี่ โดยทำการเกษตร ปลูกข้าวโพด ปลูกฝ้าย ถูกล้างก็เข้าป่าตัดไม้ เพื่อเอาของป่าไปขายนอกพื้นที่ ซึ่งสภาพพื้นที่ก็เริ่มแห้งแล้ง วนเวียนอยู่อย่างนี้ทุกปี จึงร่วมกันทำหนังสือขอพระราชทานความช่วยเหลือจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศเป็นมกุฎราชกุมาร ที่เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรพื้นที่บริเวณโครงการอุทยานเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน บ้านไทยประจัน ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และโครงการสวนปาสิริกิติ์ บ้านห้วยม่วง ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ณ บ้านไทยประจัน เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๔ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาโครงการเพื่อช่วยเหลือตามที่ราษฎรตำบลยางหัก ได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทาน

กรมชลประทาน ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริ โดยพิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำบ้านไทยประจันอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำบ้านพุทราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำห้วยพุทราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำเขาหัวแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอ่างเก็บน้ำหินสืตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำทั้ง ๕ แห่ง ได้สร้างแล้วเสร็จระหว่างปี ๒๕๓๘ - ๒๕๔๒ สามารถส่งน้ำให้พื้นที่รับประโยชน์รวมกว่า ๖,๐๐๐ ไร่

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ตำบลยางหัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี

อ่างเก็บน้ำบ้านไทยประจัน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำบ้านพุทรา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำห้วยพุทรา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำเขาหัวแดง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

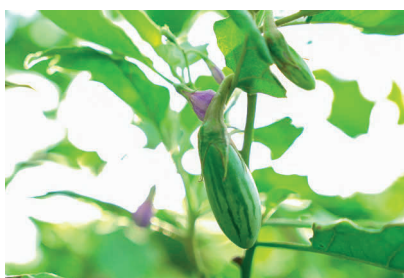
อ่างเก็บน้ำหินสืตอนบน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายธกร ศิริพัชรกุล นายช่างกรมชลประทานราชบุรี กล่าวว่า “ตำบลยางหัก เป็นตำบลหนึ่งที่อยู่ติดกับเทือกเขาตะนาวศรี เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เรื่องดิน มีปลูกพืชผัก ได้น้ำจากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำโดยมีสำนักงาน กปร. และกรมชลประทานร่วมกันพัฒนา เพื่อช่วยเหลือชาวบ้านในเขตตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มีทั้งหมด ๕ อ่าง ที่มีหลายอ่างเพราะว่าลักษณะภูมิประเทศของที่นี่ไม่สามารถทำเป็นอ่างใหญ่ได้ ก็เลยทำเป็นอ่างขนาดเล็กหลาย ๆ จุด ก็เลยทำได้หลายแห่ง”

นายถวัลย์ฯ กล่าวว่า เมื่อได้รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำบ้านไทยประจันอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ก็เริ่มต้นเพาะปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกพริก ปลูกมะเขือ แล้วก็แซมด้วยผลไม้ เช่น ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด เรียกได้ว่าพื้นที่ตำบลยางหักนี้เป็นครัวของจังหวัดราชบุรี หรือครัวของกรุงเทพฯ ก็ว่าได้

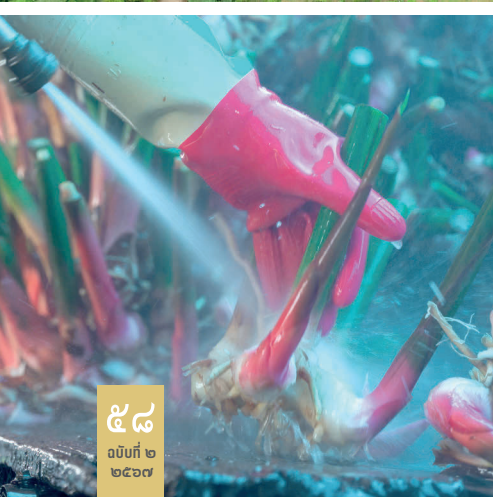
“ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ พระราชทานอ่างเก็บน้ำตัวนี้ จนถึงวันนี้ ความเปลี่ยนแปลงของชาวบ้านซึ่งเคยไปอยู่ในป่า ก็หันกลับลงมา ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดี มีอาชีพ ความสามัคคีก็เกิดขึ้นในชุมชน นับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณ แก่ชาวตำบลยางหักอย่างยิ่งที่พระองค์ท่านเล็งเห็น” นายถวัลย์กล่าว

เช่นเดียวกับนายบุญมี ฉลุยศรีเมือง เกษตรกร บ้านไทยประจัน ซึ่งอพยพมาจากคุบัวในปี ๒๕๑๘ เพื่อทำการเกษตร เริ่มต้นด้วยการปลูกมะม่วงแต่ด้วยสภาวะ ราคาผลผลิตตกต่ำ จึงหันมาปลูกลำไยและเงาะ กระทั่ง ในปี ๒๕๔๒ เมื่อการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านไทยประจัน

อันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้วเสร็จ ประกอบกับความมุ่งมั่น ที่จะเดินตามรอยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงทำการปลูกพืช แบบผสมผสานในรูปแบบเกษตรอินทรีย์

พระมหากรุณาธิคุณยังก่อให้เกิดอาชีพใหม่แก่ราษฎรในพื้นที่ ดังเช่นนายสายธาร บุตรดีเคน มีความคิดที่สร้างธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จึงสร้างร้าน SKY HILLS Paktho Ratchaburi ในรูปแบบโฮมสเตย์และคาเฟ่

“เมนูในร้านเราก็จะเป็นสับปะรดครับ เพราะสับปะรดก็จะมีเกือบทั้งปี ทูเรียน ทูเรียนเราก็จะเอามาเป็นแกงส้ม แกงส้มทูเรียน แล้วอยากให้นักท่องเที่ยวได้มาชิมของดี ส่งเสริมให้ชาวสวนในชุมชนในตำบลนี้ได้มีรายได้ครับ ถ้าไม่มีน้ำก็ลำบากทุกครัวเรือนครับ ขอขอบคุณพระองค์ท่านที่เล็งเห็นความสำคัญ น้ำนี่คือปัจจัยหลัก” นายสายธารกล่าว

ในขณะที่นางทวิช ทองไร่ กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “ถ้าไม่มีโครงการพระองค์ท่านมาช่วยก็คงไม่สมบูรณ์ขนาดนี้ เราจะช่วยกันดูแลเรื่องคนตัดไม้ เพื่อรักษาผืนป่าให้อุดมสมบูรณ์ขึ้น ไม่ให้เข้าไปทำลาย” น้ำพระราชหฤทัยได้แผ่ขยาย พลิกผืนดินแห้งแล้งให้ชุ่มชื้น พลิกชีวิตราษฎรที่ยากไร้ให้สามารถทำกินได้และพัฒนาต่อยอดอาชีพมาจวบจนทุกวันนี้ 🙏🏻

ชมคลิปวิดีโอเพิ่ม

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลจirim อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

จักรพันธ์ คำข้า
กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการจัดหาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคและเกษตรกรรม เพื่อช่วยเหลือราษฎรซึ่งอพยพมาจากบริเวณที่รัฐบาลประกาศเป็นเขตก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ และกรมประมงสงเคราะห์ได้จัดสรรที่ดินให้ราษฎรเข้าอยู่อาศัยทำกินในนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งอยู่บริเวณท้ายน้ำของเขื่อนดินปิดช่องเขาต่ำ (Saddle Dam) ของเขื่อนสิริกิติ์ จึงทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้น้ำจากเขื่อนได้

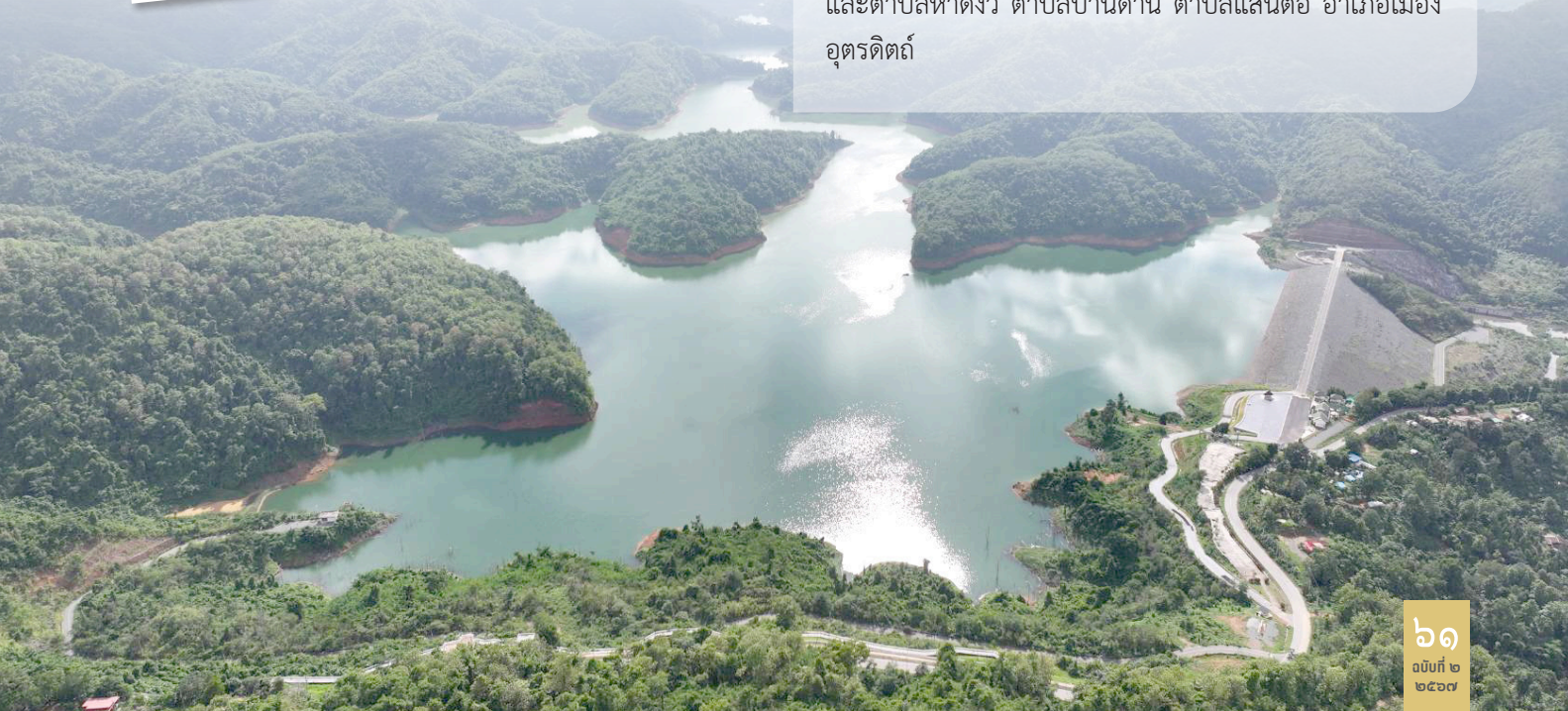
เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จฯ ไปทรงเปิดเขื่อนสิริกิติ์ และได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำให้แก่ราษฎรในพื้นที่อพยพ โดยในปี ๒๕๒๙ กรมชลประทานได้ก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำจากอาคารระบายน้ำของเขื่อนไปยังพื้นที่ดังกล่าว แต่ก็ไม่สามารถส่งน้ำได้ครอบคลุมทั้งหมดเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่มีระดับสูง

ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๒ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านห้วยต้า ตำบลนางพญา อำเภอลำปำ ได้มีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี เพื่อบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร พร้อมทั้งพิจารณาความเหมาะสมของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีในด้านต่าง ๆ อย่างละเอียด จากนั้นไม่นานตัวแทนสมาชิกนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านได้มีหนังสือถึงสำนักพระราชเลขาธิการ ขอให้ให้ความกราบบังคมทูลพระกรุณาให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี กระทั่งในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความพร้อมในการดำเนินงานและเริ่มก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๕๕ แล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓ ใช้เวลาก่อสร้างทั้งสิ้น ๘ ปี โดยเป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง ลักษณะเป็นเขื่อนดินถมแบบแบ่งส่วน (Zoned Type Dam) ความสูง ๕๕ เมตร ความยาว ๔๔๐ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๗๓.๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ สามารถส่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ ๕๐,๔๐๐ ไร่ มีราษฎรได้รับประโยชน์จำนวน ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลจริม ตำบลหาดล้า ตำบลท่าปลา ตำบลร่วมจิต ตำบลน้ำหมัน อำเภอลำปำ และตำบลหาดจิว ตำบลบ้านด่าน ตำบลแสนตอ อำเภอเมืองอุดรดิตถ์

นอกจากนี้ กรมชลประทานยังได้ดำเนินการปรับปรุง ภูมิทัศน์ให้สวยงาม พร้อมทั้งก่อสร้างสกายวอล์ค ความยาว ๗๓๐ เมตร ซึ่งมีจุดพักชมวิวแบบ ๓๖๐ องศา เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ และกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการปรับปรุงและ พัฒนาพื้นที่ป่าโดยรอบเพื่อให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ พัฒนาเส้นทางเดินศึกษา ธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ราษฎรปลูกพืชในระบบวนเกษตร ได้แก่ กาแฟพันธุ์โรบัสต้า เพื่อเป็นการสร้างรายได้ควบคู่ไปกับ การอนุรักษ์ดินและน้ำ

นับได้ว่าโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจาก พระราชดำริ เป็นโครงการที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน ด้านการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ของราษฎรชาวอำเภอท่าปลาได้เป็นอย่างดี ตลอดจนทำให้ สภาพป่าในบริเวณโครงการมีความอุดมสมบูรณ์ และราษฎร มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

นายสมชาย ธรรมใจ

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑ ตำบลจirim อำเภอบำพารา

เดิมอำเภอบำพาราเป็นอำเภอที่แห้งแล้ง แหล่งน้ำตามธรรมชาติหน้าแล้งก็จะแห้งขอด ชาวบ้านต้องการน้ำใช้ก็ไม่มี ลำบากกันมาก พอมีอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี ชาวบ้านมีน้ำใช้อุปโภคบริโภค ส่วนน้ำเพื่อการเกษตร ชาวบ้านเริ่มปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกไม้ผลที่เป็นพืชเศรษฐกิจ จึงเป็นการจุดประกายความหวังของชาวบ้าน ซึ่งในอดีตตัวเองเคยเสียสละบ้านเกิดของตัวเองแล้วย้ายมาอยู่ที่ท่าปลา เหมือนกับว่า “หนี้ น้ำ มาอดน้ำ” คำนี้คนท่าปลาจะพูดกันอยู่ตลอด หลังจากนั้นอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี กำลังจะเป็นยางลบลบข้อความนี้ออกไปจากหัวใจของคนท่าปลา

นายสังเวียน จาตะ

ราษฎรหมู่ที่ ๑ ตำบลจirim อำเภอบำพารา

รู้สึกดีใจและซาบซึ้งในความเมตตาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมอบโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี ให้กับชาวท่าปลา พระองค์ท่านยังทรงห่วงใยพสกนิกรของท่านที่ตกทุกข์ได้ยาก โครงการนี้ได้สร้างความดีใจ สร้างความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อองค์พระมหากษัตริย์อย่างล้นพ้น เดียวนี้ก็มีความสุขและจะจงรักภักดีอยู่ภายใต้พระบารมีของท่านตลอดไป

นางประภากร สุตินะ

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลหาดล้า อำเภอบำพารา

หลังจากที่เราได้โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อำเภอบำพาราเราก็มีน้ำใช้จากที่เคยทำนาแล้วแล้ง เดียวนี้สามารถทำนาได้ปีละ ๒ ครั้ง มีการทำสวน มีไร่นาสวนผสม น้ำอุปโภคบริโภคก็มีใช้ตลอด ทำให้คุณภาพชีวิตของทุกคนดีขึ้น

ในนามลูกหลานชาวอำเภอบำพารา ซาบซึ้งในน้ำพระทัยของพ่อหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ที่ได้มีน้ำพระทัยพระราชทานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี ให้แก่คนท่าปลา เพื่อให้คนท่าปลามีความสุขสมบูรณ์ในด้านการเกษตร ด้านอุปโภคบริโภค และมีชีวิตที่ดีขึ้น ลบล้างคำว่า “คนท่าปลาผู้เสียสละที่หนี้ น้ำ มาอดน้ำ” ตอนนี้คนท่าปลาไม่อดน้ำแล้วค่ะ 🙏

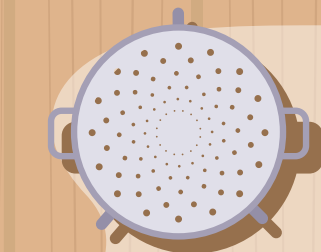
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม โดยปกติตามตลาดสด

ในชนบทมีราคาถูก บางตลาดขายกันเป็นกอง กองละ ๑๐ บาท ประมาณกองละ ๑ กิโลกรัม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้ศึกษาทดลองการแปรรูปเห็ดเป็น “เห็ดสวรรค์สามรส” เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิต

เห็ดสวรรค์ ยังเป็นอาหารเจอีกชนิดหนึ่งสำหรับผู้บริโภค ในช่วงเทศกาลกินเจ ซึ่งราคาดังกล่าวจะมีราคาแพงเนื่องด้วยวิธีการทำต้อง ใช้ระยะเวลายาวนาน และวัตถุดิบปริมาณมากกว่าการแปรรูปเห็ดชนิดอื่น ๆ ซึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ ส่วนผสม ขั้นตอนในการทำ ดังนี้

วัสดุ/อุปกรณ์

กระชอนสำหรับกรองน้ำมัน

กระชอนสำหรับทอด

ทัพพีขนาดกลาง

ช้อนโต๊ะ

กระทะสำหรับ
ทอดและคลุก

บรรจุภัณฑ์พร้อมฝาปิด

ส่วนผสม

ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ

วิธีทำ

๑. หีดนางฟ้า, นางรม ฉีกเป็นเส้นฝอยตากแดดให้แห้งสนิท
๒. ล้างทำความสะอาดหีดแห้งด้วยน้ำสะอาด บีบน้ำออกให้มากที่สุด
๓. นำมาทอดในน้ำมันพืชพอเหลืองแล้วซับน้ำมันออก
๔. นำเครื่องปรุงรสส่วนผสมต่าง ๆ ใส่ลงในกระทะเคี่ยวให้เป็นอย่างมะตูม
๕. จากนั้นนำหีดที่ทอดแล้ว คลุกเคล้าให้เข้ากัน ตามด้วยงาขาวคั่ว ลูกผักชีคั่ว ใบมะกรูดหั่นฝอยทอด พริกแห้งทอด ตามใจชอบ
๖. นำจัดใส่จานหรือบรรจุภัณฑ์

ต้นทุนการผลิตหีดสวรรค์

ที่	รายการ	ปริมาณที่ใช้	จำนวนเงิน (บาท)
๑	หีดนางรมแห้ง	๓๐๐.๐๐ กรัม	๑๐๕.๐๐
๒	ซีอิ๊วขาวสูตร ๑ ตราเด็กสมบูรณ์	๖๐.๐๐ มล.	๓.๙๐
๓	ซอสปรุงรส ตราแม็กกี้ฝาเหลือง	๓๐.๐๐ มล.	๑.๙๙
๔	งาขาว ตราไรท์พี	๑๐๐.๐๐ กรัม	๔.๐๐
๕	ลูกผักชี	๑๐๐.๐๐ กรัม	๔๘.๐๐
๖	น้ำตาลทรายแดง ตรามิตรผล	๒๐๐.๐๐ กรัม	๘.๐๐
๗	น้ำมันปาล์ม	๑.๐๐ ลิตร	๕๕.๐๐
๘	ใบมะกรูด	๒๐.๐๐ กรัม	๑.๐๐
๙	น้ำมะขาม	๖๐.๐๐ มล.	๗.๒๐
๑๐	ค่าแก๊สหุงต้มและน้ำดื่มสะอาด		๑๒๙.๐๐
รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมด			๓๖๓.๐๙
ต้นทุนการผลิตต่อกระปุก (ขนาดแบ่งบรรจุ ๔๐ กรัม ได้ ๑๗ กระปุก)			๒๑.๓๖
บรรจุภัณฑ์ต่อกระปุก			๔.๘๔
ราคาต้นทุนการผลิตรวมต่อกระปุก			๒๖.๒๐
ราคาขายต่อกระปุก			๓๕.๐๐
กำไรต่อกระปุก			๘.๘๐

จะได้หีดสวรรค์ ๗๐๐ กรัม บรรจุกระปุกละ ๔๐ กรัม

ได้หีดสวรรค์ ๑๗ กระปุก

ดังนั้นกำไรต่อการผลิต

= กำไรต่อชิ้น × จำนวนที่บรรจุได้ทั้งหมด

= ๘.๘๐ × ๑๗

= ๑๔๙.๖ บาท

* หมายเหตุ

บรรจุภัณฑ์ (ถ้วยพลาสติก ถ้วยเต้าฮวย ๑๕๐ กรัม

พร้อมฝาใส (๒๕ ใบ/แพ็ค)) = ๗๑ บาท

สติ๊กเกอร์ต่อกระปุก = ๒ บาท

ดังนั้น ต้นทุนบรรจุภัณฑ์ต่อกระปุก

= ๔.๘๔ บาท

สุขอย่างพอ เพียงนี้ก็พอ

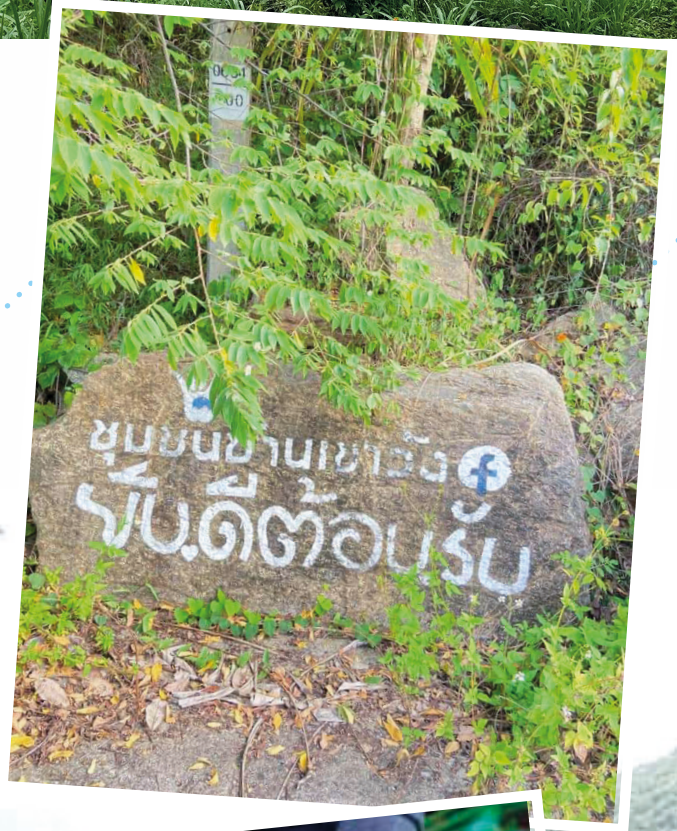
ปัญญาพงษ์ สงพะโยม
หัวหน้าฝ่ายขยายผล ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนา
พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“บ้านเขาวัง” คือหนึ่งในชุมชนที่ใช้ชีวิตในหุบเขาเล็ก ๆ บนภูเขาสูงอยู่ในเทือกเขาหลวง พื้นที่ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกับบ้านใกล้เคียงอีก ๓ ชุมชน คือ บ้านหน้าถ้ำ บ้านตก และบ้านหน้าโรงเรียน ซึ่งประชากรในชุมชนดำรงชีพด้วยการทำสวนสมรม ปลูกไม้ผลไว้หลากหลายชนิด เช่น ทุเรียน ลองกอง มังคุด เงาะ กล้วย มะพร้าว ละมุด จำปาตะ สะตอ หนาม เนียง และเหรียง ควบคู่กับการปลูกพืชผักสวนครัว เช่น มะนาว ผักหวาน กระวาน เกลี้ยง ชะพลู พริกไทย ผักชีฝรั่ง และพริกขี้หนู ไว้บริโภคและสร้างรายได้เสริมให้ครัวเรือนในรูปแบบคล้ายตามสภาพธรรมชาติ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ป่าต้นน้ำผืนนี้ยังเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิด เช่น ชะนี เลียงผา นกนานาชนิด และเป็นแหล่งทำรังของผึ้ง

นายอุทัยมัญญะ พุฒผล ได้ริเริ่มมาทำงานอนุรักษ์ป่าต้นน้ำบ้านเขาวัง ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำคลองเสาชาง ร่วมกับสมาชิกในชุมชนจำนวน ๓๒ ครอบครัว ด้วยการปลูกต้นไม้ และกระวานตามลาดตลิ่ง ริมลำห้วยต่าง ๆ เพื่อช่วยอุ้มน้ำชะลอน้ำเวลาฝนตกและเพิ่มความชุ่มชื้นในป่ารวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ไม่ตัด ไม่ทำลายป่า ด้วยการสร้างป่าเศรษฐกิจที่อยู่คู่ชุมชน และส่งเสริมให้เยาวชนเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำที่อยู่ในวิถีชีวิต และส่งเสริมให้เกษตรกรแปรรูปทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควบคู่กับการรวมกลุ่มทำสวนผสมกระวานแปลงใหญ่บนพื้นที่กว่า ๓๓๐ ไร่ เพื่อพลิกฟื้นคืนชีวิตให้สมุนไพรดั้งเดิมด้วยความหวังความฝันอยากให้กระวานเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป ทั้งนี้ ทางศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสำนักงาน กปร. ได้เล็งเห็นถึงคุณค่าของการถ่ายทอดแนวคิด องค์ความรู้ แหล่งสาธิตการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และแนวทางการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้อนุรักษ์ทรัพยากรป่าต้นน้ำบ้านเขาวัง ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์เรียนรู้ธุรกิจทรัพยากรป่าต้นน้ำบ้านเวาวัง มีแนวทางพัฒนาความมั่นคงทางด้านอาหาร จึงได้ส่งเสริมเรื่องการเลี้ยงไก่ดำ เพื่อนำมาใช้ทำอาหารและสร้างความโดดเด่น โดยเฉพาะเมนูไก่ดำตุ๋นกระวาน ที่ให้รสชาติดีมีสรรพคุณเป็นสมุนไพรบำรุงสุขภาพ และยังมีมูลไก่ไว้ทำปุ๋ยบำรุงต้นไม้อีกด้วย รวมทั้งส่งเสริมเรื่องการเลี้ยงผึ้ง ส่งเสริมการแปรรูปทรัพยากรที่มีอยู่แล้วอย่างกระวาน เป็นอาหารเครื่องดื่มที่มีรสชาติอร่อยน่าลิ้มลอง และมีประโยชน์ต่อสุขภาพเป็นอันมาก

ความสำเร็จการเดินทางของกระวานจากต้นน้ำสู่ปลายน้ำ การพัฒนาสู่ตลาดไปให้ถึงผู้บริโภคโดยตรง การแปรรูปกระวานเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาทิ ซากกระวาน แกงไตปลาแห้งใส่กระวาน น้ำพริกเผาใส่กระวาน เม็ดกระวานอบแห้ง กระวานน้ำปลาหวาน กระวานดอง ไก่ดำตุ๋นกระวาน เนื้อตุ๋นกระวาน เป็นต้น จนเป็นที่รู้จักและวางจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป อีกทั้งได้เปิดร้าน MR.กระวาน อยู่ริมถนนสายท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช - สีแยกเบญจฯ ขาเข้าเมือง เยื้องกับมัสยิดกลาง ในอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ขายทั้งอาหารสำเร็จรูป ซา กาแฟ และยังมีอาหารตามสั่งที่มีกระวานเป็นส่วนประกอบหลากหลายเมนู เช่น ต้มยำปลากระวานทอดใส่กระวาน แกงกะทิกุ้งใส่กระวาน ผัดเครื่องแกงเนื้อใส่กระวาน และต้มแซ่บเนื้อใส่กระวาน เป็นต้น

ปัจจุบัน มุฮัมหมัดยูซุฟ ได้ยกระดับเป็นศูนย์เรียนรู้ ศักยภาพสูง ของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ในโครงการ พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีผู้เข้า เยี่ยมชมศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากร การพัฒนาสู่ความสำเร็จ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ ของตนเองได้เป็นจำนวนมากทั้งจากในประเทศ และจาก ประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซีย สำหรับผู้บริโภคที่มาชม มาชิม ล้วนมีความพึงพอใจที่ได้ลิ้มลองรสชาติใหม่ ๆ ของ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นอกจากได้รับความอร่อยแล้ว ยังได้ประโยชน์ จากสรรพคุณที่หลากหลายในกระวานอีกด้วย 🍵

ผู้สนใจเยี่ยมชม ชิม ชอป สามารถติดต่อประสานงานได้ที่ศูนย์เรียนรู้ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าต้นน้ำบ้านเขาวัง นายมุฮัมหมัดยูซุฟ บุญผล ไทโร.๐๘๕ ๔๒๙ ๐๐๒๑ ได้โดยตรงเลยครับ

แหล่งน้ำเล็ก ๆ แต่สำคัญกับทุกชีวิต

น้ำมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง เป็นทั้งแหล่งอาหารและใช้สำหรับการบริโภคและอุปโภค เพื่อดื่มกิน ประกอบอาหาร ชำระร่างกาย ทำความสะอาด ฯลฯ สำหรับการเกษตรได้แก่ การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และเป็นที่อยู่อาศัยของปลาและสัตว์น้ำอื่น ๆ ซึ่งคนเราใช้เป็นอาหารในการดำรงชีวิต

จากที่เดินทางไปเก็บภาพโครงการก่อสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ผมได้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณฝายแห่งนี้ ซึ่งเป็นฝายเล็ก ๆ ในหมู่บ้าน แต่ได้สร้างประโยชน์ให้แก่ชาวบ้านอย่างมากมาย ทั้งเพื่อใช้ประกอบอาชีพการเกษตรและอุปโภคบริโภค ผมคิดว่าถ้าไม่มีฝายแห่งนี้ ชาวบ้านก็จะต้องออกไปทำมาหากินที่อื่น เราทุกคนก็คงรู้ดีแล้วว่าน้ำมีบทบาทมากแค่ไหนในการดำรงชีวิต เราทุกคนควรใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ไม่ว่าน้ำจะมีอยู่มากหรือน้อยก็ต้องใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ภาพถ่ายและบทความ :
นายมารุต โสมนรินทร์

บวรพัฒนภัณฑ์

ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

ร้านบวรพัฒนภัณฑ์ หรือศูนย์แสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าของเกษตรกรศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสามพระยา อำเภอสทิงพระ จังหวัดเพชรบุรี เกิดขึ้นจากการน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน โดยเน้นการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในราคาสูงกว่าพ่อค้าคนกลาง และจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคในราคาต่ำกว่าท้องตลาด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน โดยแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ประกอบด้วย

- ๑) ศูนย์แสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าจากเกษตรกรและกลุ่มหัตถกรรมจากทุกภูมิภาค
- ๒) โรงประกอบเลี้ยงและจำหน่ายอาหารที่ปรุงสดใหม่ สะอาด รสชาติอร่อย ราคาไม่แพง นอกจากนี้ ยังจัดฝึกอบรมการประกอบอาหารด้วย
- ๓) ร้านกาแฟ ลานจำหน่ายต้นไม้และพันธุ์กล้าไม้ที่เพาะภายในศูนย์ฯ รวมทั้งร้านจำหน่ายสินค้าสวัสดิการราคาถูก
- ๔) ห้องน้ำ
- ๕) ลานจอดรถ

ร้านตั้งอยู่ด้านหน้าศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ถนนบายพาส ตำบลสามพระยา อำเภอสทิงพระ จังหวัดเพชรบุรี
เปิดบริการวันจันทร์ - อาทิตย์ เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. โทรศัพท์ ๐๓๒ ๕๙๓ ๒๕๓

แบบสอบถามความพึงพอใจวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๗

ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. คำนำหน้า ชื่อ นามสกุล
- อาชีพ ☐ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ☐ นักเรียน/นักศึกษา
- ☐ พนักงานในหน่วยงานเอกชน ☐ สื่อมวลชน
- ☐ เครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง ☐ บุคคลทั่วไป
- ☐ ผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสำนักงาน กปร.
- หน่วยงาน
- โทรศัพท์
๒. ที่อยู่ (จัดส่งของรางวัลสำหรับผู้ร่วมกิจกรรม)

ความพึงพอใจต่อคอลัมน์ต่าง ๆ ของวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๗

	มาก	ปานกลาง	น้อย
๑ สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา	☐	☐	☐
๒ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์	☐	☐	☐
๓ ตัวอย่างความสำเร็จ	☐	☐	☐
๔ สืบสานพระราชปณิธาน	☐	☐	☐
๕ ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐
๖ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐
๗ ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ	☐	☐	☐
๘ สุขพอที่พอเพียง	☐	☐	☐
๙ เรื่องเล่าจากหลังกล้อง	☐	☐	☐
๑๐ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐

คำถามประจำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๗

- วารสารฯ ฉบับนี้ นำเสนอผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้อ่านคิดว่าสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

คณะบรรณาธิการฯ มีของรางวัลสำหรับผู้ร่วมตอบคำถามครบถ้วน และเขียนข้อความได้โดนใจ ทั้งนี้ สามารถตอบผ่าน QR Code ด้านล่างนี้ หรือร่วมกิจกรรมทาง Facebook: สำนักงาน กปร. ภายในวันศุกร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยสำนักงาน กปร. จะติดต่อกลับผู้ที่ได้รับรางวัลต่อไป

* ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่อวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และร่วมกิจกรรมตอบคำถาม

* ขอความกรุณาแจ้งยืนยัน หรือยกเลิกการรับวารสารฯ

☐ ยืนยันรับต่อไป ☐ ยกเลิกการรับวารสารฯ

สแกนตอบแบบสำรวจ
และร่วมตอบคำถามเพื่อรับของรางวัล

สามารถส่งแบบสำรวจมายัง สำนักงาน กปร. ได้โดยไม่ต้องแนกตราไปรษณียากร หรือทางโทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๑ - ๒ หรือสแกนผ่านทาง QR Code ข้างต้นนี้

(พื้นที่ส่วนนี้สำหรับโฆษณา)

บริการธุรกิจตอบรับ

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ. (น) / 3981 ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
ถ้าฝากส่งในประเทศไม่ต้องฉีกตราไปรษณียากร

สำนักงาน กปร.
ตู้ ปณ. ๗
ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๐๒

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๗

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้สำหรับเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา รวมถึงการอนุรักษ์หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งพัฒนาอาชีพให้บังเกิดความยั่งยืน
๒. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในทุกภูมิภาคของประเทศ ในการนำไปศึกษาหาความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้นำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป
๓. เพื่อเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริไปสู่สาธารณชนได้อย่างแพร่หลายมากขึ้นและสามารถนำไปเป็นเอกสารอ้างอิงได้

โปสรณอบ

บทความและข้อเขียนต่าง ๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่ใช่ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

หากมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปเผยแพร่ โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ดำเนินการโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

 www.rdpb.go.th

 สำนักงาน กปร.

 สำนักงาน กปร.

 rdpb.journal@gmail.com

 ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖

 ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒

 ISSN : 1685-8234

คณะอำนวยการ

๑) นางสุพร ตรีนรินทร์	เลขาธิการ กปร.
๒) นางพิชญดา หัศภาค	รองเลขาธิการ กปร.
๓) นายวิกรม คัยนันท์	รองเลขาธิการ กปร.
๔) นายศุภรัตน์ อินทรารุณ	รองเลขาธิการ กปร.
๕) นางกมลณี สุขศรีวงศ์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๖) นางศศิพร ปาณิกบุตร	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
๗) นายวัชร หัศภาค	ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา
๘) ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ	
๙) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑	
๑๐) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒	
๑๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓	
๑๒) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔	
๑๓) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๕	
๑๔) ผู้อำนวยการกองแผนงานและยุทธศาสตร์	
๑๕) ผู้อำนวยการกองบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	
๑๖) ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์	

คณะบรรณาธิการ

๑) นางพิชญดา หัศภาค	หัวหน้าบรรณาธิการ
๒) นางอรอนันต์ วุฒิสาน	รองหัวหน้าบรรณาธิการ
๓) นายวัชร หัศภาค	บรรณาธิการ
๔) นายปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร	บรรณาธิการ
๕) นายอภิศักดิ์ สวัสดิ์สุตร	บรรณาธิการ
๖) นางสาวสมลักษณ์ บุนนาค	บรรณาธิการ
๗) นางสาวสุดารัตน์ คูสินธุ์	บรรณาธิการ
๘) นางสาวจุไรรัตน์ อินทรโต	บรรณาธิการ
๙) นายวิชาญ ธีระสืบสกุล	บรรณาธิการ
๑๐) นางสาวอภิญญา แก้วเปรมกุล	บรรณาธิการ
๑๑) นางนงพรรณ โกศลศักดิ์	บรรณาธิการ
๑๒) นายพงศกร แซ่ลิ่ม	บรรณาธิการ
๑๓) นางสาวมกรรัตน์ ศิริโชค	บรรณาธิการ
๑๔) นายนันทิร อุทัยฉาย	บรรณาธิการ
๑๕) นางสาวกิตติยาภรณ์ ศูนย์กลาง	บรรณาธิการ
๑๖) นางสาวธัญญา ไข่สี	บรรณาธิการ
๑๗) นางวิไล หมอกอรุณ	บรรณาธิการและเลขานุการ
๑๘) นายอิทธิพล วรรณสุข	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙) นางสาวปรีญา อรุณพูลทรัพย์	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐) นางสาวนพรัตน์ พาทีทิน	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑) นายโชคชัย อุ่นใจ	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒) นายสวัสดิ์ แสงสุริยวงษ์	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓) นางสาวอัญชลี แซ่ผู้	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

พิมพ์ที่

บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด ๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๑๘๗-๘

E-mail : thanaaron19@gmail.com

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย ห้ามจำหน่าย

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ตำบลยางหัก
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี

อ่างเก็บน้ำบ้านไทยประจัน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำบ้านพุทรา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำห้วยพุทรา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำเขาหวด
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำห้วยสิดอนบน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ่างเก็บน้ำห้วยพุทราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

